

Arhiivi nr. A-583
Objekti nr. 1031

Töö: 02 DP 45
Tellija: Kaitseministeerium
Sakala 1, Tallinn

Asukoht: Kuusalu vald,
Harju maakond

Suru, Pala, Tõreska ja Kolgu külas rajatava
kaitseväe keskpõlügeni

DETAILPLANEERING

Esimene köide – planeering

Projektbüroo juhataja

/Olev Saago/

Koostajad

/Mart Hiob/

/Heiki Kalberg/

DETAILPLANEERINGU KOOSSEIS

A	SELETUSKIRI.....	3
1	SISSEJUHATUS	3
2	PLANEERINGU LÄHTEDOKUMENDID JA KIRJAVAHETUS	4
2.1	<i>Arvestamisele kuuluvad materjalid.....</i>	4
2.2	<i>Kirjavahetus.....</i>	5
3	PLANEERIMISE LAHENDUS	5
3.1	<i>Alusplaan.....</i>	5
3.2	<i>Planeeringuala maastikulised seosed.....</i>	5
3.3	<i>Olemasoleva olukorra iseloomustus.....</i>	6
3.4	<i>Katastriüksusteks jaotamine</i>	9
3.5	<i>Kinnistute ehitusõigus.....</i>	11
3.5.1	<i>Üldosa</i>	11
3.5.2	<i>Polügooni välispiir ning põhja- ja lõunaosa vaheline piir</i>	13
3.5.3	<i>Teeninduskeskus</i>	14
3.5.4	<i>Laskevälja laskealad ja lasketiirud</i>	16
3.5.5	<i>Meeskonnarelvade tulepositsioonid</i>	18
3.5.6	<i>Kaudtulereelvade tulepositsioonid</i>	19
3.5.7	<i>Sihtmärgialad</i>	20
3.5.8	<i>Granaadiheitealad.....</i>	22
3.5.9	<i>Pioneerioppeväli koos lõhkamispaigaga.....</i>	22
3.5.10	<i>Vaatetornid ja liikuvate märklaudade rööbasteed.....</i>	24
3.5.11	<i>Soomustehnika liikumisteed.....</i>	24
3.5.12	<i>Helikopteri maandumisplatsid.....</i>	25
3.6	<i>Liikluskorraldus.....</i>	25
3.7	<i>Haljastus.....</i>	26
3.8	<i>Tehnovõrgud.....</i>	28
3.9	<i>Keskkonnatingimuste seadmine</i>	29
3.9.1	<i>Üldtingimused</i>	29
3.9.2	<i>Leevendavad meetmed ja ennetavad abinõud.....</i>	30
3.9.3	<i>Jäätmete käitlemine</i>	32
3.9.4	<i>Müra.....</i>	32
3.9.5	<i>Vajalikud kavad ja süsteemid.....</i>	33
3.10	<i>Servituutide ja naabruseõiguste seadmise vajadus</i>	34
3.11	<i>Kuusalu valla üldplaneeringusse sisseviidavad muudatused</i>	35
3.12	<i>Planeeringu rakendamine ja avalikkuse teavitamine</i>	35
3.13	<i>Nõuded projekteerimisele planeeringualal.....</i>	36
4	MAAKASUTUSE BILANSI KOONDTABEL	37
4.1	<i>Olemasolevad maaüksused planeeringualal.....</i>	37
4.2	<i>Planeeritavad maaüksused planeeringualal.....</i>	43
B	JOONISED	44
1	SITUATSIOONI SKEEM M 1:200 000	45
2	OLEMASOLEV OLUKORD M 1:20 000.....	46
3	PÕHIJONIS M 1:20 000	47
4	PLANEERITUD MAAKASUTUS JA KITSENDUSED M 1:20 000	48
5	TEENINDUSKESKUSE PLAAN M 1:1000	49
6	SUURTÜKKIDE TULEPOSITSIOONIDE PLAAN M 1:80 000	50
C	KOOSTÖÖ PLANEERINGU KOOSTAMISEL JA KOOSKÕLASTUSED.....	51
1	KOOSKÕLASTUSTE KOKKUVÕTE.....	51
2	KOOSKÕLASTUSED	56

A S E L E T U S K I R I

1 Sissejuhatus

Juba 1997. aasta suvel sõlmis Kaitseministerium asjaomaste firmade ja asutustega lepingu, et välja selgitada optimaalsed maaalad Eestis, kus oleks võimalik rajada keskpõlvügooni. Sobiva asukohavaliku töösse olid kaasatud muuhulgas Tartu Ülikooli Geograafia Instituut, Keskkonnaministeriumi Info- ja Tehnokeskus, OÜ Georemest ning AS MAVES ja AS ECO PRO. Esialgse vaatluse tarbeks valiti välja 24 piirkonda, millest 14 lülitati perspektiivitutena välja juba algfaasis. Töö teostamise käigus selgus, et kõikidele asukohavaliku kriteeriumitele vastavaid paiku Eestis ei ole, mistõttu tuli valiku kriteeriumite osas teha mitmeid kompromisse. Kriteeriumid mis olid aluseks valiku tegemisel:

- idapool Pärnu - Paldiski joont;
- väljaspool olemasolevaid kaitsealasid;
- kaugemal kui 2 km linnadest ja asulatest;
- kaugemal kui 20 km riigipiirist;
- mitte kaugemal kui 20 km raudteest;
- ei hõlma kõvakattega üldkasutatavaid teid;
- reljeefi kõrgusvahemik vähemalt 15 m;
- mineraalpinnast vähemalt 70%;
- läbivoolav jõgi;
- minimaalselt kinnistuid;
- minimaalselt kommunikatsioone.

Püsitatud valikukriteeriumitele ja keskkonnaekspertiisile tuginedes osutus keskpõlvügooniks sobivaimaks Kuusalu piirkond.

Suru, Pala, Tõreska ja Kolgu külas rajatava kaitseväe keskpõlvügooni detailplaneeringu ala hõlmab Harjumaal Kuusalu vallas asuvat Tõreska ning osaliselt Suru, Pala ja Kolgu, vähesel määral ka Koitjärve küla. Planeeringuala piir järgib Vabariigi Valitsuse korraldusega 23.10.01 nr 713-k *Kaitseväe keskpõlvügooni asutamine ja esialgse asukohavaliku kinnitamine* (millele on lisatud kaitseväe keskpõlvügooni välispiiri kirjeldus) paika pandud kaitseväe keskpõlvügooni välispiiri, mida on planeeringuga täpsustatud.

Planeeringuala suuruseks on ca 120 km² (11 951 ha). Detailplaneeringu aluseks on Kuusalu vallavalitsuse poolt koostatud lähteülesanne ja Kaitseministri poolt kinnitatud tööülesanne.

Planeeringu eesmärk on:

- määratleda ehitusõigus kaitseväe keskpõlügeni rajamiseks;
- täpsustada keskpõlügeni välispiiri;
- lahendada põlügeni teeninduskeskuse tehnovõrkudega varustus;
- tagada ala keskkonnahoidlik kasutus lähtuvalt keskkonnamõju hindamise tulemustest.

Samaaegselt detailplaneeringu koostamisega on OÜ Hendrikson & Ko juhtivekspert Kuido Kartau juhtimisel läbi viinud ka planeeritava keskpõlügeni keskkonnamõju hindamise. Selle hindamise tulemusi, mis on ära toodud vastavas aruandes, on kasutatud ka detailplaneeringu koostamisel.

2 Planeeringu lähtedokumendid ja kirjavahetus

2.1 Arvestamisele kuuluvad materjalid

Planeeringu koostamisel on lähtunud alljärgnevatest dokumentidest:

1. *planeerimisseadus*, RT I 2002, 99, 579;
2. *ranna ja kalda kaitse seadus*, RT I 1995, 31, 382;
3. *veeseadus*, RT I 1994, 40, 655;
4. *metsaseadus*, RT I 1998, 113/114, 1872;
5. *relvaseadus*, RT I 2001, 65, 377;
6. *teeseadus*, RT I 1999, 26, 377;
7. *kaitstavate loodusobjektide seadus*, RT I 1994, 46, 773;
8. *asjaõigusseadus*, RT I 1993, 39, 590;
9. *ehitusseadus*, RT I 2002, 47, 297;
10. *Kaitseväe keskpõlügeni asutamine ja esialgse asukohavaliku kinnitamine*, Vabariigi Valitsuse korraldus 23.10.01 nr 713-k;
11. *Harju maakonnaplaneeringu I etapp*, kehtestatud 19.04.1999 Harju Maavanema korraldusega nr 1682;
12. *Kuusalu valla üldplaneering*, kehtestatud 19.12.2001 Kuusalu Vallavolikogu otsusega nr 68;
13. *Kaitsejõudude keskpõlügeni territooriumi detailplaneeringu lähteülesanne*, kinnitatud 19.12.2001 Kuusalu Vallavolikogu otsusega nr 69;
14. *Tööülesanne Kaitsejõudude keskpõlügeni detailplaneeringu lähteülesande juurde koos võimalike ehitiste programmiga*, kinnitatud 10.01.2002 Kaitseministri käskkirjaga nr 16;
15. *Kaitsejõudude harjutusväljale esitatavad nõuded ja kasutamise kord*, Kaitseministri 13. mai 2002. a määrus nr 9;
16. *Avalikult kasutatavate veekogude nimekirja kinnitamine*, Vabariigi Valitsuse 18. juuli 1996. a määrus nr 191;
17. *Riigimaanteede nimekiri ja riigimaanteede liigid*, Teede- ja sideministri 23. augusti 2002. a määrus nr 52;
18. *II kategooria kaitsealuste liikide ja kivististe kaitse alla võtmine*, Vabariigi Valitsuse 31. juuli 2002. a määrus nr 245;

19. *Lõheliste (lõhe, meriforell, jõeforell, harjus) kudemis- ja elupaikade nimistu*, Keskkonnaministri 14. veebruari 1996. a määrus nr 10;
20. *Lõheliste ja karpkalalaste elupaikadena kaitstavate veekogude nimekiri ning nende veekogude vee kvaliteedi- ja seireandmed ning lõheliste ja karpkalalaste riikliku keskkonnaseire jaamad*, Keskkonnaministri 9. oktoobri 2002. a määrus nr 58;
21. *Heitvee veekogusse või pinnasesse juhtimise kord*, Vabariigi Valitsuse 31. juuli 2001. a määrus nr 269;
22. *Polügoonidel ja laskeväljadel tegutsemise kord (OTE 1.4)*, kaitseväge juhataja 30.01.98 käskkiri nr 37;
23. *Kaitsejõudude keskpõlügooni ja laskeväljade asukohavalik*, AS Maves 1997;
24. *Keskkonnamõju hindamise aruanne*, OÜ Hendrikson & KO 2003;
25. *Keskpõlügooni kasutuseeskirja projekt*.

2.2 Kirjavahetus

Planeeringu käigus toimunud kirjavahetus ametkondade ja eraisikutega asub II köites – planeeringu lisad.

3 Planeerimise lahendus

Planeerimislahenduse koostamisel on eelkõige lähtutud planeerimisseaduses toodud detailplaneeringu eesmärkidest, Kuusalu valla ja kaitseministri kinnitatud lähteülesannetest, seadusandlikest aktidest ja keskkonnamõju hindamise aruandest tulenevatest kitsendustest ning huvitatud isikute esitatud ettepanekutest.

3.1 Alusplaan

Alusplaaniks on võetud AS-i Eesti Kaardikeskus koostatud digitaalsed alusplaanid täpsusastmega 1:20 000 ja 1:50 000. Teeninduskeskuse aluse maa täpsusastmega 1:1000 mõõdistas AS K&H geodeesiabüroo jaanuaris 2003, töö nr 03G3486.

3.2 Planeeringuala maastikulised seosed

Planeeritav ala asub Harjumaal Kuusalu valla idaosas. Ala piirneb põhjas Loksa (Harjumaa), idas Kadrina (Lääne-Virumaa), lõunas Lehtse (Järvamaa) ning edelas Anija (Harjumaa) vallaga. Idast piirneb ala Ohepalu looduskaitsealaga ning läänest Põhja-Kõrvemaa maastikukaitsealaga. Alast põhja poole jääb Tallinn-Narva põhimaantee ning sellest omakorda põhjapoole Lahemaa rahvuspark.

Okupatsiooni ajal rajati piirkonda 33 000 hektari suurune Aegviidu polügoon tanki- ja suurtükiväe harjutusalana, mis hõlmas ligi kolm korda suuremat maaala kui käesolev planeeringuala. Polügooni loomise käigus koliti piirkonnas asuvad külad tühjaks, jäid vaid metsavahid. Tänu sellele on looduskeskkond olnud viimased pool sajandit suhteliselt puutumatut, puudub ka oluline majanduslik tegevus peale metsanduse.

Polügooni vahetus läheduses asuvad Läsna ja Mõndavere (endine Tõdva-Kõnnu) küla idas ning Tõõrakõrve küla lõunas, mida läbivad teed on oluliseks juurdepääsuks polügooni alale.

3.3 Olemasoleva olukorra iseloomustus

Planeeritava polügooni ala asub Kõrvemaal ehk Vahe-Eesti tasandikul, mille sooderikka pinnamoe muudavad vaheldusrikkaks arvukad oosiahelikud ja mõhnastikud. Planeeritav ala pinnakatteks on valdavalt sandurite, liustikujõe deltade ja terrasside setted, pinnamood on valdavalt lainjas tasandik. Suuremad kõrgusvahemikud asuvad kirdeosas (absoluutkõrgused ca 70-100 m üle merepinna), mida läbib põhja-lõunasuunaline oosistik. Suhteliselt liigestatud on ka Sika metsavahikoha (ja endise Pala vesiveski) ümbrus, kus maksimaalsed absoluutkõrgused ulatuvad 93 meetrini, Valgejõe tase on samas aga 77 m.

Asudes ajalooliselt kolme maakonna piirialal ja kihelkondade äärealal on tegemist ajalooliselt suhteliselt väheasustatud piirkonnaga. Näiteks 1930-ndate aastate seisuga, kui Eesti maarahvastiku asustustihedus oli suurim, võib üles lugeda umbes sadakond majapidamist, mis oli Eesti keskmisest oluliselt madalam maarahvastiku asustustihedus. Tihedam asustus oli koondunud Pala ja Suru külla, kus asusid ka koolid. Praegusel hetkel elab alaliselt planeeringualal kaks peret (*Sikal* ja *Männikul*) ning hooajaliselt on kasutusel ka *Keldripõllu I*, *Jõevälja* ja *Kulli*. Lisaks on *Keskla* kinnistule kehtestatud detailplaneering, mis näeb seal osaliselt ette elamumaa sihtotstarbe vana mõisahoone taasülesehitamise kaudu. Enamik alalisi elanikke on vanemaealised ja planeeritava polügooni alal pikka aega elanud.

Maakasutuses on planeeringualale iseloomulik kõrge metsasus ja märgalade rohkus (6%). Põllumajanduslikku maad on väga vähe (0,3% kogupindalast). Valdavad on okas- (26%) ja segametsad (40%). Keskkonnamõju hindamise aruandes on väärtuslike maastikena välja toodud Pikasaare, Leppoja ja Pakase järve ümbrus. Oluliseimaks maavaraks piirkonnas on Kalajärve ehitusliku liiva-kruusa maardla (ca 55 ha). Maardla on piirkonnas üks suuremaid.

Peamisteks majandusharudeks on metsandus ja puhkemajandus (veematkamine, orienteerumine, suusatamine, jalgrattaga sõitmine, suplemine, kalastamine jm). Sellele lisanduvad veel jaht ja seente/marjade korjamine. Arvestatava pindalaga põllumajanduslikult kasutatavad maad tänasel päeval puuduvad.

Planeeritava ala külastatavus on väike, eriti kui võrrelda seda naabruses oleva Põhja-Kõrvemaa maastikukaitsealaga. Piirkonnas puuduvad väljaehitatud looduse õpperajad ning muud rajatised, mis oleksid suunatud inimeste teenindamisele. Suure tõenäosusega külastatakse planeeritavat ala põhiliselt metsade kõrvalkasutuse/koriluse eesmärgil.

Kaks selgesti muust alast eralduvat piirkonda kasutuskooormuse mõttes on Valgejõgi ja Läsna järved. Eriti kiiresti on viimastel aastatel kasvanud Valgejõe kui kanuumatkade jõe osakaal planeeritava ala rekreatiivses kasutuses. Erinevate hinnangute kohaselt võib aastas jõel liikuda kuni 2500 kanuud (5000 inimest), kellest u 75% kasutavad kahepäevaseid marsruute (seega ka ööbivad planeeritaval alal või jõe vasakkaldal planeeritava ala läänepiiril). Läsna järved on väljasõidu ja piknikupidamise koht, mida ei kasutata küll massiliselt, ent mis on ometi kohalike inimeste seas küllaltki populaarsed. Kasutuskooormust piirab psühholoogiline taluvuspiir, kuna liiga arvukate puhkajate korral muutub üksteise

häärimine niivõrd segavaks, et osa puhkajatest loobub konkreetsest asukohast. Järvede kallastel on nii RMK rajatud, kui ka omavoliliselt tekitatud puhkenurki.

Huvigrupid, kes võiksid olla huvitatud planeeritava ala kasutamisest, on kokkuvõtlikult esitatud alljärgnevas tabelis.

Tabel 1

<i>huvigrupp</i>	<i>hinnanguline suurus</i>
Veematkajad	U 5000 inimest aastas
Orienteerujad	2...3 võistlust, 2...3 päeval (Kalajärve kaart)
Suusatajad	Seni ilmselt väike
Jalgratturid jt. matkajad	U 1000 inimest aastas
Suplejad, piknikulised	Oluline nii kohalikele kui mittekohalikele (peamiselt Läsna järvede piirkonnas)
Seenelised-marjulised	U 5000 inimest aastas, põhiliselt sügisel
Jahimehed	Jahiseltis umbes 50 inimest
Kalamehed	Teadaolevalt väike

Olemasolev teedevõrk planeeritaval alal on suhteliselt tihe ning vastab üldiselt piirkonna elanike, külastajate ja majandusliku tegevuse vajadustele. Kuna valdav enamus teid on kruusakattega ja neil sõidavad rasked metsaveoautod või neid kasutatakse vähe (kaasneb kinnikasvamine), siis on probleeme teede seisukorraga ja läbitavusega. Kõvakattega teedest asub polügooni piires vaid Kalajärve karjääri viiv tee. Teedel paiknevad sillad on ehitatud suure kandevõimega (sõjalised ja metsaveo vajadused), kuid on käesoleval ajal osaliselt lagunened. Teehooldusega tegelevad põhiliselt Aegviidu ja Loobu metskond, mis haldavad planeeringualal riigile kuuluvaid metsi. Vastavalt teeseadusele on kohaliku maantee kaitsevööndi laius mõlemal pool sõiduraja telge 20 kuni 50 meetrit. Eratee kaitsevööndi laius on mõlemal pool sõiduraja telge 10 kuni 50 meetrit.

Põhjavee reostuse kohta on andmeid vaid ala kaguosas asuvas endises Tapassaare raketibaasis. Väljaspool endise raketibaasi ala on planeeritava keskpõlügeni alal leviva põhjavee kvaliteet hea, st põhjavesi on looduslähedases seisundis. Planeeritava ala lõunaosa läbib Valgejõgi (kogupikkus 85 km), moodustades lääne- ja loodeosas loodusliku piiri Põhja-Kõrvemaa maastikukaitsealaga. Valgejõkke suubuvad Pala oja, Metsaluse oja ja Pikkoja. Polügeni edelaosa piirneb Soodla jõega. Ala idaosas voolab Kõnnu oja, mis kirdeosas suubub Läsna jõkke. Valgejõgi on üks 16-st Eesti suuremast jõest, kus tehakse riikliku tähtsusega regulaarseid hüdrokeemilisi uuringuid. Polügeni alale jäävad järved kuuluvad Kirde-Eesti vähe- ja huumustoiteliste järvede valdkonda. Planeeringuala kirdeosas Läsna mõhnastikus asuvad Nõmmoja Linajärv (0,6 ha) ja Nõmmoja Kalajärv (1,7 ha). Ala edelaosas, keset Pakasjärve raba asuvad Pakase järv (18,8 ha) ja Väike Pakase järv (1,1 ha). Pakase järv on Põhja-Kõrvemaa lõunaosa üks vaatamisväärsusi.

Pinnaveekogudel kehtivad alljärgnevas tabelis esitatud piiranguvööndid.

Tabel 2

kood	nimetus	kalda ulatus, m	ehituskeeluvöönd, m	veekaitse- vöönd, m	Kallasrada, m
10792*	Valgejõgi	200	50***	10	4
10796*	Tõõrakõrve kraav	100	25	1	-
10797*	Pala oja	100	25	10	-
10798*	Metsaaluse oja	25	25	10	-
10799*	Pikkoja	200	50	10	4
10800*	Nõmmoja	25	10	10	-
10801*	Niinemurru oja	25	10	10	-
10870	Soodla jõgi	200	50	10	4
10789	Läsna jõgi	200	50***	10	4
10790*	Kõnnu oja	25	10	10	-
200360*	Nõmmoja Linajärv	25	10	10	-
200370*	Nõmmoja Kalajärv	25	10	10	4
20106*	(Suur) Pakase järv	200	50	10	4
20106-1*	Väike Pakase järv	25	10	10	-
puudub**	Leppoja	25	määratlemata	1	-

* ei kuulu (osaliselt) avalike veekogude hulka

** Leppoja ei ole riiklikes seadusandlikes aktides (jõgeded, ojaded ja kraavide nimestik ning avalike veekogude nimekiri) nimetatud

*** tootmisobjektidele seatavad piirangud laienevad 200 m-le, sest jõgi on lõheliste kudemis- ja elupaigaks. Kaitsetsoonide ulatus on määratletud Kuusalu valla üldplaneeringu alusel, eeldusel, et nimetatud veekogu kvalifitseerub üldplaneeringus kategooriasse *Ülejäänud veekogud*.

Suured puutumata metsamassiivid võimaldavad keskpõlügeni alal elada paljudel loomaliikidel, sh peaaegu kõigil Eestis elavatel suurulukitel. Ühe osana Vahe-Eesti metsademassiivist on planeeritav ala oluline ulukite rändetee ja taastootmisala. Planeeritava põlügeni ala haudelinnustikku on enamuse liikide osas vähe uuritud, arvestades ala suurust ja suhteliselt madalat inimkoormust võib eeldada üsna rikkalikku Eestile omast linnustikku. Täpsem informatsioon on olemas kotkaste ja metsiste kohta. Rändlindude, eeskätt luikede, haneliste, sookure ja mitmete kurvitsaliste, seisukohast on olulisteks piirkondadeks planeeritavat põlügeni ümbritsevad kaitsealad.

Käesoleval ajal ei ole planeeringualal ühtki kaitseala ega kaitsealust üksikobjekti. Riikliku andmebaasi (EELIS) andmetel kasvab kaitsealustest liikidest planeeringualal palu-karukell (III kategooria kaitsealune liik) ja elavad metsised (II kategooria). Andmebaasis on ka kaljukotka (I kategooria) pesa (viimastel aastatel teadaolevalt kaljukotka poolt asustamata). Valgejõgi ja Läsna jõgi on kogu põlügeni ulatuses lõheliste kudemis- ja elupaigaks. Nende jõgeded ääres laienevad tootmisobjektidele seatavad piirangud 200 meetri kauguseni.

Planeeritava põlügeni ala moodustab koos teda ümbritsevate kaitsealadega rahvusvahelise tähtsusega roheline võrgustiku tuumaalana olulise puhverala Tallinna lähiümbruse ja tööstusliku Kirde-Eesti vahel.

Detailsem looduskeskkonna kirjeldus on ära toodud keskkonnamõju hindamise aruandes.

3.4 Katastriüksusteks jaotamine

Maaameti kodulehe andmetel asub planeeritaval alal seisuga 11.11.2002 lisaks reformimata riigimaale 173 maaüksust (vt maakasutuse bilansi koondtabelit), millest suur osa kuulub samuti riigile. Planeeringu eesmärk on kogu polügooni ala kasutada ühtsena sõjaliseks väljaõppeks. Eraomandis olevad kinnistud kas ostetakse Kaitseministeeriumi poolt või võetakse pikaajalisele rendile. Mõned kinnistud planeeritakse polügooniga liita osaliselt, sest teine osa kinnistust kuulub Ohepalu looduskaitseala koosseisu (nt *Matsu, Pällu I, Karu ja Kulli* kinnistud).

Keskpolügoon on terviklik riigikaitseks väljaõppeks vajalik ehitis, mille esmane sihtotstarve on riigikaitsemaa. Planeeringu joonistel on näidatud erinevad sõjalised ehitised, mida ümbritsevad ohualad. Ehitised on kavandatud nii, et neid ümbritsevad ohualad ei väljuks polügooni maaala piiridest ning erinevaid ehitisi oleks võimalik kasutada samaaegselt. Ehitisi ümbritsevad ohualad katavad peaaegu kogu polügooniala, seepärast on ka joonistel ehitistega katmata alad hädavajalikud polügooni töö võimaldamiseks.

Keskpolügoonile kui terviklikule ehitisele on vastavalt Kaitseministeeriumi ja Keskkonnaministeeriumi vahelisele kokkuleppele määratud sihtotstarbeks 75% riigikaitsemaa ja 25% maatulundusmaa. Olemasolevate ja planeeritavate metsade metsamajanduslik haldamine polügooni alal on allutatud sõjalistele vajadustele ning metsamajandamise eesmärk ei ole tulu saamine, vaid polügoonile sobiva keskkonna kujundamine läbi mõistliku majandamise. Samas tuleb sõjaliste vajaduste rahuldamisel arvestada käesoleva planeeringuga seatud keskkonnatingimustega.

Nimetatud sihtotstarbejaotuse puhul on tehtud erand Jõeääre kinnistule (75% riigikaitsemaa, 25% ärimaa) ja Keskla kinnistule (75% riigikaitsemaa, 20% maatulundusmaa, 5% ärimaa). Selliste erandite tegemise põhjuseks on asjaolu, et nimetatud kruntide omanikud on sinna rajanud/rajamis turismikompleksi, millest loobumisest nad ei ole huvitatud. Krundiomanikega on leitud sõjaväelisi vajadusi rahuldav kompromiss.

Planeeritava alajaama krundile on määratud sihtotstarbeks tootmishoonete maa.

Planeeringuga kavandatakse üks suur kinnistu ning lisaks väiksemaid, eravaldusesse jäävaid kinnistuid, mida kasutatakse polügooni otstarbeks kokkuleppe alusel maaomanikuga. Eravalduses kinnistuid ei kavandatud kohtadesse, mis jäävad oluliste sõjaliste objektide (sihtmärgualad, laskevälja laskealad jne) alla. *Pikakäänu* kinnistu osas tehakse planeeringuga ettepanek muuta kinnistu piiri nii, et Suru laskevälja alla jääv osa arvatakse *Keskpolügooni* kinnistu koosseisu. Väikeste kinnistute planeerimise põhjuseks on nende kinnistute omanike väljendatud soov, et neil säiliks maaomand antud kohas näiteks ajaloolistel põhjustel. On ka võimalus, et juhul kui tulevikus keskpõlügeni tegevus lõpetatakse, saavad kinnistuomanikud oma kinnistuid taas kasutada piiranguteta. Keskpolügooni kasutamine piirab eraomanike maakasutust väga oluliselt ning eraomanikel on õigus nõuda oma maa kompenseerimist kohese ja õiglase tasu eest.

Planeeritavad kinnistud on ära toodud alljärgnevas tabelis.

Tabel 3

pos nr	kinnistu nimi	kinnistu tunnus	pindala, m ²	sihtotstarve*	kitsendused
1.	Keskpolügoon	-	116 772 449	75% R 25% M	Teeservituut**, liiniservituut või isiklik kasutusõigus***
2.	Ellihanso I	35206:002:0143	33 623	75% R 25% M	-
3.	Keskla	35206:002:0630	379 676	75% R 20% M 5% Ä	-
4.	Silla	35206:002:0471	154 574	75% R 25% M	-
5.	Silla	35206:002:0473	21 639	75% R 25% M	Teeservituut**
6.	Jõeääre	35206:002:0420	90 159	75% R 25% Ä	Teeservituut**
7.	Karjamatsi	35206:002:0021	47 359	75% R 25% M	-
8.	Pikoja	35206:002:0160	257 104	75% R 25% M	Teeservituut**
9.	Kukepalu-Ülejõe	35206:002:0931	201 159	75% R 25% M	Teeservituut**
10.	Kukepalu-Ülejõe	35206:002:0932	199 679	75% R 25% M	Teeservituut**
11.	Kuuse	35206:002:0001	144 844	75% R 25% M	-
12.	Pikakäänu	-	100 686	75% R 25% M	-
13.	Pärtle-Tooma	35206:002:0450	38 969	75% R 25% M	Teeservituut
14.	Ristimetsa	35206:002:0015	313 735	75% R 25% M	Teeservituut**
15.	Ristu	35206:002:0570	138 178	75% R 25% M	Teeservituut**
16.	Vahtriku	35206:002:0511	51 382	75% R 25% M	-
17.	Vahtriku	35206:002:0512	97 174	75% R 25% M	-
18.	Vahtriku	35206:002:0513	47 906	75% R 25% M	-
19.	Soopõllu	35206:002:0600	31 886	75% R 25% M	-
20.	Uueni	35206:002:0016	48 192	75% R 25% M	-
21.	Vesiveski	35206:002:0841	14 400	75% R 25% M	-
22.	Vesiveski	35206:002:0843	23 602	75% R 25% M	Teeservituut**
23.	alajaam	-	77	100% Th	-
24.	Pikoja I	35206:002:0171	103 104	75% R 25% M	
25.	Pikoja I	35206:002:0172	28 223	75% R 25% M	
26.	Jõevälja	35206:002:0961	356 352	75% R 25% M	
27.	Jõevälja	35206:002:0962	41 178	75% R 25% M	
28.	Jõeäärse	35206:002:0430	21 408	75% R 25% M	
29.	Pihlakamäe	35206:002:0491	128 318	75% R 25% M	

* Ä - ärimaa 002 (vastavalt Vabariigi Valitsuse määrusele nr 36 *Katastriüksuse sihtotstarvete liigid ja nende määramise alused*)

Th - tootmishoonetemaa 0030

R - riigikaitsemaa 009

M - maatulundusmaa 011

** teeservituut seatakse juurdepääsu tagamiseks teistele kruntidele (vt peatükki 3.10)

*** liiniservituut või isiklik kasutusõigus seatakse kinnistut läbivate elektri- ja telekommunikatsiooniliinide teenindamiseks elektriliinide valdaja kasuks

Keskpolügooni piiri muutmist võrreldes Vabariigi Valitsuse korralduses nr 713-k sätestatule kavandatakse kohtades, kus see läheb vastuollu olemasolevate kaitsealade ning vallapiiridega või jaotab ebapraktiliselt olemasolevaid kinnistuid. Detailplaneeringu alast on välja jäetud *Kaalikapõllu* kinnistu (katastriüksuse tunnus 35206:002:0900).

Kaitsealade ega vallapiiride muutmist ei kavandata.

Alaliselt elavad planeeringualal endised metsavahid *Sikal* ja *Männikul* (*Kõnnu* talu). Planeeritav tegevus ei eelda nimetatud talude tühjaskolimist, kuid lähtuvalt planeeritava tegevuse sõjalisest iseloomust on see soovitatav. Olemasolevate suvemajade *Keldripõllu I* kinnistul, *Jõevälja* kinnistul ja *Kulli* kinnistu sees edasist kasutamist ei kavandata. Olemasolev majutushoone *Jõeääre* kinnistul planeeritakse jätta kasutusse ja tagada sellele ajaliselt piiratud juurdepääs.

3.5 Kinnistute ehitusõigus

3.5.1 Üldosa

Planeeringuga kavandatakse sõjalise otstarbega ehitiste püstitamist keskpõlügeni kinnistule. Lisaks võimaldatakse olemasoleva majutuskompleksi väljaarendamist *Jõeääre* kinnistul ning turismitalu taastamist *Keskla* kinnistul. *Jõeääre* kinnistult võib ehitada jalakäijate purde üle Valgejõe. Purde projekt tuleb kooskõlastada Põhja-Kõrvemaa maastikukaitseala valitsejaga ja keskpõlügeni ülemaga, et oleks tagatud purde sobivus keskkonda ja põlügeni turvalisuse halvenemise vältimine. *Jõeääre* kinnistule võib rajada ka vaatlustorni, mille projekt tuleb samuti kooskõlastada Põhja-Kõrvemaa maastikukaitseala valitsejaga ja keskpõlügeni ülemaga, ning väikesemahulisi tiike. Teistele kinnistutele ehitisi, välja arvatud teid, ei kavandata. Kavandatavad objektid on kantud kas põhijoonisele, planeeritud maakasutuse, tehnovõrkude ja kitsenduste joonisele, teeninduskeskuse joonisele, kirjeldatud seletuskirjas või välja toodud mitmes nimetatud kohas. Endiste koolimajade asukohad *Suru* ja *Pala* külas on soovitatav tähistada mälestustahvliga või mõne muu maamärgiga. Planeeritavate kinnistute ehitusõigus on ära toodud alljärgnevas tabelis.

Tabel 4

pos nr	kinnistu nimi	pindala, m ²	sihtotstarve*	hoonete lubatud arv	hoonete ehitus-alune pindala	hoonete lubatud kõrgus
1.	Kesk-polügoon	116 772 449	75% R 25% M	Kuni 50	Kuni 4000 m ²	Kuni 12 m*
2.	Ellihanso I	33 623	75% R 25% M	0	-	-
3.	Keskla	379 676	75% R 20% M 5% Ä	Kuni 8	Kuni 1300 m ²	Kuni 8 m
4.	Silla	154 574	75% R 25% M	0	-	-
5.	Silla	21 639	75% R 25% M	0	-	-
6.	Jõeääre	90 159	75% R 25% Ä	Kuni 6	Kuni 700 m ²	Kuni 6 m
7.	Karjamatsi	47 359	75% R 25% M	0	-	-
8.	Pikoja	257 104	75% R 25% M	0	-	-

pos nr	kinnistu nimi	pindala, m ²	sihtotstarve*	hoonete lubatud arv	hoonete ehitus-alune pindala	hoonete lubatud kõrgus
9.	Kukepalu-Ülejõe	201 159	75% R 25% M	0	-	-
10.	Kukepalu-Ülejõe	199 679	75% R 25% M	0	-	-
11.	Kuuse	144 844	75% R 25% M	0	-	-
12.	Pikakäänu	100 686	75% R 25% M	0	-	-
13.	Pärtle-Tooma	38 969	75% R 25% M	0	-	-
14.	Ristimetsa	313 735	75% R 25% M	0	-	-
15.	Ristu	138 178	75% R 25% M	0	-	-
16.	Vahtriku	51 382	75% R 25% M	0	-	-
17.	Vahtriku	97 174	75% R 25% M	0	-	-
18.	Vahtriku	47 906	75% R 25% M	0	-	-
19.	Soopõllu	31 886	75% R 25% M	0	-	-
20.	Uueni	48 192	75% R 25% M	0	-	-
21.	Vesiveski	14 400	75% R 25% M	0	-	-
22.	Vesiveski	23 602	75% R 25% M	0	-	-
23.	alajaam	77	100% Th	1	Kuni 15 m ²	Kuni 3 m**
24.	Pikoja I	103 104	75% R 25% M	0	-	-
25.	Pikoja I	28 223	75% R 25% M	0	-	-
26.	Jõevälja	356 352	75% R 25% M	0	-	-
27.	Jõevälja	41 178	75% R 25% M	0	-	-
28.	Jõeäärse	21 408	75% R 25% M	0	-	-
29.	Pihlakamäe	128 318	75% R 25% M	0	-	-

* hoonete kõrgus teeninduskeskuses on täpsemalt määratletud vastavas peatükis

** kioskalajaama puhul

Uusi ehitisi võib polügoonil püstitada vaid teeninduskeskuse territooriumile ning erinevate sõjaliste objektide (lasketiirud, pioneeri õppeväli, granaadiheitkohad jm) teenindamiseks sellises mahus, mis tagab väljaõppel kavandatud võimekuse. Väikehooneid (ehitusala pinnaga kuni 20 m²) ja rajatise võib põhjendatud vajaduse korral ehitada ka mujale polügooni territooriumile, kuid mitte kaitstavatele aladele (Natura 2000 alad, metsise mängupaigad, veekogude ehituskeeluvööndid jne).

Vastavalt kaitseministri poolt kinnitatud tööülesandele on planeeringujoonisele kantud allpool loetletud ja kirjeldatud objektid. Polügooni kasutust reguleerib koostatav keskpõlügeni kasutuseeskiri. Samas on uute vajaduste ilmnemisel lubatud ka siinnimetatutest erinevate relvade kasutamine. Juhul kui nende kasutamine seab kitsendusi väljapoole keskpõlügeni, tuleb nende kasutamine igakordselt kooskõlastada maavaldaja(te)ga.

Metsaseadust kohaldatakse kogu planeeringualal, kus asub metsa metsaseaduse mõistes või kavandatakse metsa istutamist. Erandiks on alljärgnevad objektid, kus käesoleva detailplaneeringuga nähakse ette metsa majandamisest erinev, ainult riigikaitsealine, osaliselt riigikaitsealine või tootmishoonete maakasutus, sest seal nähakse ette raadamine või metsa ei ole võimalik säilitada seaduses nõutud täiusega:

1. teeninduskeskus;
2. laskeväljade laskealad ja nende ümbrus (tugeva kahjustusega metsaalad);
3. lasketiirud;
4. üksikvõitleja lahinglaskmise laskeväli;
5. sihtmärgialad;
6. granaadiheitealad;
7. pioneeriõppeväli;
8. soomustehnika lahinglaskmise ja baasväljaõppeala;
9. helikopteri maandumisplatsid;
10. Jõeääre krunt;
11. Keskla krunt;
12. alajaama krunt;
13. tuletõrje veevõtukohtad.

Metsa majandamisest erinev maakasutus nähakse ette ka piirisihtidel, teekoridorides ja tehnovõrkude ning veejuhtmete koridorides. Alasid, millel ei kohaldata metsaseadust, võib täiendada ühtse metsamajanduskavaga.

Kavandatavad sõjalised objektid peavad vastama kaitseväge rahuaegses väljaõppes kehtivate ohutustehnika eeskirjade nõuetele: *Kaitsejõudude harjutusväljale esitatavad nõuded ja kasutamise kord*, kehtestatud Kaitseministri 13. mai 2002. a määrusega nr 9 ja *Polügoonidel ja laskeväljadel tegutsemise kord (OTE 1.4)* kinnitatud kaitseväge juhataja 30.01.98 käskkirjaga nr 37.

3.5.2 Polügooni välispiir ning põhja- ja lõunaosa vaheline piir

Planeeringuga on antud polügooni välispiir ning põhja- ja lõunaosa vaheline piir. Kogu polügooni ala ei ole otstarbekas perioodiliselt sulgeda, sest kavandatavate objektide ohualad ei ulatu kõikjal polügooni piirini. Eelöeldust tulenevalt kavandatakse lisaks polügooni kinnistupiirile suletava ala piiri polügooni sees, et õppuste ajal oleks võimalik kasutada üksikuid teid (põhjaosas ja kesk-idaosas) ning avalikke jõgesid (Soodla ja Läsna jõgi). Polügooni põhjaosas, teeninduskeskuse põhjapiiril on otstarbekas suletava ala piir tähistada väljaspool planeeringuala, sest olemasolev asfalttee kulgeb seal paarsada meetrit Kadrina vallas, Lääne-Virumaal Loobu metskonna maaüksusel nr 11. 2-5 m laiusel suletava ala piirihil on vajalik teha raadamine. Suletava ala piir tuleb tähistada 100 m tagant ca 1,5 m kõrguste looduses silmatorkavate postidega, millel on selgesti loetav silt selgitusega. Suletud alal on kõrvaliste isikute viibimine keelatud.

Ala sulgemisest teavitatakse polügooni suletava ala piiriületuskohtades infotahvlitel ning paigaldatakse tõkestajad püsitähistusega tähistatud piirile piiri ja alale suunduvate teede ristumiskohtades õppuste ajaks. Suletava ala piirile suunduvad teed suletakse alalise tõkestuspostiga, lipumastidesse heisatakse punane lipp, õise laskmise ajal punane latern (ala

sulgemise nõuded kajastuvad kaitsevæe ohutustehnika eeskirjades). Iga tõkestusposti juurde võib rajada kuni 30 m² suuruse hoone.

Ala sulgemine ja väljaspool polügooni asuvate kaudtulerelvade tulepositsioonidelt tulistamine nõudis, et avalikult kasutatavate veekogude nimekirjas olnud Nõmmoja Kalajärv, Pakase järv, osaliselt Pikkoja (lähtest kuni Kuusalu ja Loksa valla vahelise piirini) ja Valgejõgi (Rauakõrve oja suudmest Suru sillani) tuli sellest nimekirjast välja arvata.

Planeeringuga on lubatud kas alaliselt või ajutiselt sulgeda ka väiksemaid, eraldi piiritähistusega alasid (näiteks lõhkamisala, granaadiheitkohad, lasketiiru ohualad, kaudtulerelvade sihtmärgialad jm).

3.5.3 Teeninduskeskus

Teeninduskeskus on vajalik polügooni operatiivse ja kvaliteetse töökorralduse (nii sõjalise, kui ka ohutuse, keskkonnakaitselise jm) tagamiseks.

Keskpolügooni teeninduskeskuse alternatiivvariantide võrdlus on ära toodud keskkonnamõju hindamise aruandes. Tabelist selgub, et parim keskuseks sobiv paik asub olemasoleva, kasutusel mitte oleva karjääri territooriumil. Teeninduskeskusele on tagatud hea juurdepääs nii polügooni muudest osadest mööda kavandatud ringteed, Tapa sõjaväelinnakust mööda Tapa-Loobu maanteed (tugimaantee nr 24) kui ka teistest Eestimaa paikadest mööda Pärnu–Rakvere–Sõmeru, Rakvere–Väike-Maarja–Vägeva ja Tallinn–Narva maanteed.

Ehitatavates hoonetes paikneks polügooni alaline teenindav personal. Keskuses toimuks laskemoona ja märklaudade ladustamine, elektriliste märklauatõstukite hooldus, sõjatehnika puhastamine selleks ettevalmistatud pesukohas ning seal paikneks alaliselt polügooni hoolduseks vajalikud teenindusmasinad ning ajutiselt transpordivahendid ja soomustehnika. Kaks nädalat peab keskus teenindama kuni 1000 telkidesse majutatud isikut, kellel peab olema tagatud pesemis-, tualettruumi kasutamise ning riiete pesemise ja kuivatamise võimalus. Kahenädalaste tsüklite arv aasta jooksul sõltub väljaõppekavast ja muudest vajadustest. Teeninduskeskuses asub ka helikopteri maandumisplats, tankimisplats ja soomustehnika ning transpordivahendite pesukoht, mis vajavad nõuetekohast väljaehitamist.

Teeninduskeskusesse on kavandatud 4 hoonestusala, millesse võib ehitada hooneid ja/või rajatisi. Kõigile hoonestusaladele on määratud tingimused ehitamiseks, mis on osaliselt ka kantud teeninduskeskuse planeeringu joonisele (joonis 5):

- põhjapoolsele hoonestusalale võib ehitada 1-korruselisi (kuni 5 m kõrge) hooneid, mille katusekalle peab olema vähemalt 20°, ehitatavate hoonete katuse harjajoon peab olema paralleelne hoonestusala pikema küljega, hoonetevaheline kaugus peab olema vähemalt 1,5-kordne hoone kõrgus, fassaadid (arhitektuurne liigestatus) peavad tulema hoonete lõunapoolsele ja põhjapoolsele küljele, soovitatav on hooned ehitada ühtsele ehitusjoonele nii hoonestusala lõuna- kui põhjaosas, välisviimistluses on soovitatav kasutada loodusesse sobivaid materjale, kuid täpseid materjale planeeringuga ei määratleta;
- idapoolsele hoonestusalale võib ehitada kuni 2-korruselisi (kuni 9 m kõrge) hooneid, mille katusekalle peab olema vähemalt 20°, ehitatavate hoonete katuse

harjajoon peab olema paralleelne või paralleelne ja risti hoonestusala pikema küljega, hoonetevaheline kaugus peab olema vähemalt 1,5-kordne hoone kõrgus, fassaad (arhitektuurne liigestatus) peab tulema hoonete läänepoolsele küljele, soovitatav on hooned ehitada ühtsele ehitusjoonele hoonestusala lääneosas, välisviimistluses on soovitatav kasutada loodusesse sobivaid materjale, kuid täpseid materjale planeeringuga ei määratleta; idapoolse hoonestusala sisse võib vajadusel rajada ka teeninduskeskuse telekommunikatsioonimasti, mille kõrgust planeeringuga ei määratleta, juhul kui seda ei rajata kagunurgas olevale hoonestusalale;

- ala keskel olevale hoonestusalale võib ehitada ühe 1-korruselise (kuni 3 m kõrge) hoone, välisviimistluses on soovitatav kasutada loodusesse sobivaid materjale, kuid täpseid materjale planeeringuga ei määratleta;
- ala kagunurgas olevale hoonestusalale võib ehitada telekommunikatsioonimasti, mille kõrgust planeeringuga ei määratleta, juhul kui seda ei rajata idapoolse hoonestusala sisse;
- teeninduskeskuse ümber võib rajada piirde, lisaks joonisel 5 toodule võib piirde rajada ka teeninduskeskusest lõuna poole jäävale võimalikule lõhkeaine ladustamise maaalale.

Juurdepääsud teeninduskeskusesse on kavandatud ala kirdenurka ja loodenurka, loodepoolse juurdepääsu tingib vajadus pesta maastikult tulnud sõidukeid sealsel pesuplatsil ilma teisi keskuse teid läbimata. Teeninduskeskusesse on kavandatud 7 m laiused teed sõidukitele ja kaks parklat, üks sõiduautodele, teine veokitele, bussidele ja eritehnikale. Parklate juurde on kavandatud ka tehnika pesemise plats. Parklad ja tehnika pesemise plats peavad olema kõvakattega, et sealt oleks võimalik sajuvesi kokku koguda ja puhastisse suunata, teedel on kõvakate soovituslik. Teeninduskeskusesse on kavandatud ka helikopteri maandumisplats.

Teede äärde ja parklatesse on kavandatud kohustuslik kõrghaljastus. On planeeritud kaheksa- ja üheksa-aastaseid puid: igihaljad sammasjad puud kõrgusega 8-12 m ja puud kõrgusega kuni 7 m. Puude liigid tuleb määrata projekteerimise staadiumis. Parklates ja teede ääres haljasalad tuleb rajada selliselt, et need kannataksid ka koormust (inimeste kõndimist); parklates olevatel haljasribadel võib puude all kasutada graniitsõelmeid. Planeeringuga on antud haljastuse ja valgustuse rajamise põhimõtted – erinevate ruumide jagamiseks kasutada suve- ja igihaljaste puude ridasid; täpsed puude liigid ja asukohad tuleb määrata projektiga. Reljeefi muutmine planeeritavas teeninduskeskuses on lubatud.

Teeninduskeskusele on kavandatud veeühendus uuest rajatavast puurkaevust. Puurkaev tuleb rajada teeninduskeskusest idapoolse jäävale maaalale, täpne asukoht tuleb täpsustada projektiga. Puurkaevust tuleb teeninduskeskusesse veetoru, mis on kavandatud kõigi hoonestusaladeni ja ka tehnika pesemise platsini. Täpsed sisestused hoonetesse määratakse projektiga.

Teeninduskeskusesse on kavandatud ka heitvee- ja sajuveekanalisatsioonitorustikud, mis koguvad vastavalt inimeste poolt tekitatud heitvee ja parklatesse ning tehnika pesemise platsile tekkivad saju- ja heitvee kokku ning juhivad need ala loodenurka kavandatud väikepuhastitisse. Väikepuhasti tuleb paigutada planeeritavasse hoonestusalasse. Väikepuhastist väljuv vesi peab vastama Vabariigi Valitsuse 31. juuli 2001. a määrusega nr

269 Heitvee veekogusse või pinnasesse juhtimise kord kehtestatud nõuetele. Puhastist väljuv vesi tuleb juhtida kas toru või lahtise kraaviga veekogusse, millest saab alguse Nõmmoja (puhastist ca 330 m läänes). Täpsed torustiku sisestused hoonetesse määratakse projektiga.

Planeeritava teeninduskeskuse kirdenurka on kavandatud alajaam, peakaitse suurus 3x630 A, mis varustab teeninduskeskust elektriga. Planeeritav teeninduskeskuse alajaam saab toite Viitna 110/10 kV alajaamast Arbavere 10 kV fiidri kaudu, millest tuleb rajada alajaama uus elektriõhuliin. Kavandatavast alajaamast on planeeritud maaalused kaabelliinid kõigi hoonestusaladeni. Täpsed sisestused hoonetesse määratakse projektiga.

Teeninduskeskusele on kavandatud telekommunikatsiooniliin Eesti Telefoni Kuusalu-Kolga-Loksa fiiberoptilisest liinist. Teeninduskeskuse hoones tuleb projekteerimise käigus ette näha telekommunikatsiooniseadmete asukoht. Maaalused telekommunikatsiooniliinid on kavandatud kõigi hoonestusaladeni. Täpsed sisestused hoonetesse määratakse projektiga.

Teeninduskeskusesse on kavandatud välisvalgustus, mis saab toite alajaamast. Kõrghaljastatavatel aladel tuleb valgustid rajada puudega samasse ritta, asendades vajalike vahemaade tagant puu kas ühe- või kahepoolse valgustiga. Vajaduse korral võib välisvalgustuse rajada ka teeninduskeskusest lõuna poole jäävale võimalikule lõhkeaine ladustamise maaalale.

Lisaks keskkuses asuvalle sõjatehnika pesukohale võimaldatakse teise pesukoha rajamine ka endise raketibaasi alale polügooni kaguosas (täpne asukoht määratakse projektiga). Pesukoha ehitus peab minimaliseerima reostuse keskkonda sattumise riski.

Keskuse territooriumil peab asuma väljasõiduvalmis tuletõrjeauto, mida saab tulekahju korral operatiivselt töösse rakendada. Tuleohutuse tagamiseks töötatakse välja tuleohutuse arenduskava.

3.5.4 Laskevälja laskealad ja lasketiirud

Planeeringuga on antud kuus laskevälja laskeala ja kaks lasketiiru ohualadega. Lisaks on polügoonile planeeritud üksikvõitleja lahinglaskmise laskeväli ja soomustehnika treening- ning lahinglaskmise ala.

Põhjaalal on laskevälju 4 ja lõunaalal 2 ning nende üheaegse kasutamise eelduseks on käsirelvadest laskmiste planeerimisel tulepositsioonide ja laskealade piiridest väljamineku keeld. Planeeringuga tehakse ettepanek laskeväljade tähistamisel kasutada paralleelselt järjekorranumbreid ja ajaloolisi kohanimesid alljärgnevalt:

- Suru laskeväli nr 1: võimaldab laskmist käsitulirelvadest;
- Kalajärve laskeväli nr 2: võimaldab laskmist käsitulirelvadest;
- Eigu laskeväli nr 3: võimaldab laskmist käsitulirelvadest ja meeskonnarelvadest;
- Pala laskeväli nr 4: võimaldab laskmist käsitulirelvadest ja meeskonnarelvadest;
- Kukepalu laskeväli nr 5: võimaldab laskmist käsitulirelvadest;
- Kolgu laskeväli nr 6: võimaldab laskmist käsitulirelvadest.

Igal laskeväljal on määratud laskmise põhisuund. Looduses on tähistatud laskeväljade laskeala neli nurka, millest kaks esimest vaadatuna laskmise põhisuunas, moodustavad laskeala lähtejoone ning kaks ülejäänut vaadates lähtejoonelt laskmise põhisuunas, moodustavad laskeala lõppjoone. Kui laskevälgi võimaldab erinevaid laskmise põhisuundi, siis on täiendavalt ära toodud uus lähtejoon ja lõppjoon koos uue põhisuunaga. Sihtmärke võib paigaldada laskesektori piires ka väljapoole laskeala lõppjoont kaugusele, milleni on reaalselt võimalik sihtmärki tabada. Laskevälja laskesektor moodustub määratud suurusega maastikulõigust, millel on vasak ja parem äär. Laskesektori vasak äär on sirge, mis algab laskeala lähtejoone vasakust äärmisest punktist ja ulatub ohutustehnikaeeskirjaga määratud ohuala piirini tulesektori sügavuses. Laskesektori parem äär on sirge, mis algab laskeala lähtejoone paremast äärmisest punktist ja ulatub ohutustehnikaeeskirjaga määratud ohuala piirini analoogselt vasakuga.

Vajaliku nähtavuse saavutamiseks on laskeväljadel lubatud raiuda mets hõredamaks. Samas tuleb säilitada just elujõulisemad puud. Seega ei ole antud raie eesmärk metsa majandamine, vaid laskeväljale vajaliku keskkonna loomine. Vigastatud ja surnud puid ei eemaldata laskeväljalt, kui see halvendab laskevälja kasutusvõimalusi.

Detailplaneeringuga soovitatakse keskkonnamõju hindamisel välja toodud leevendavate meetmete kasutamist. Kõigil laskevälja laskealadel ja üksikvõitleja lahinglaskmise laskeväljal tuleb:

- säilitada võimalikult palju alal kasvavaid väärtuslikke Baltic Forest Mapping (BFM) metsi,
- vältida sihtmärkide paigutamist BFM metsadesse,
- teostada metsanduslikud tööd väljaspool kevadsuvist raierahu, soovitatavalt talvel õhutemperatuuriga alla 0° C takistamaks juurepessu levikut ning
- reguleerida koormust vastavalt reaalsele mürasituatsioonile elamualade ligiduses.

Enne raie alustamist peab metsandusspetsialist ette märkima teostatavad raied võimalike tormikahjustuste minimeerimiseks (eeskätt kuusikutes) ning militaarspetsialist tagamaks kujundatava metsa vastavus väljaõppe vajadustele. Konkreetselt iga laskevälja laskealale on kavandatud järgmised leevendavad meetmed:

Tabel 5

<i>laskevälja laskeala</i>	<i>leevendavad meetmed konkreetsel alal</i>	<i>sobivus laskevälja laskeala arendamiseks</i>	<i>arendamise soovituslik järjekord</i>
1. Suru	Kuusikuid raiuda täiuseni mitte vähem kui 0,5.	Sobib arendamiseks.	I
2. Kala-järve	Säilitada väärtuslik elupaik (VEP) ja mitte paigaldada sinna sihtmärke. Vältida õist müratekitavat tegevust. Kõrgendatud tuleohutuse tagamine.	Arendamiseks ja kasutamiseks sobiv viimases järjekorras.	VI
3. Eigu	Vältida õist müratekitavat tegevust.	Sobib arendamiseks ja kasutamiseks.	III

<i>laskevälja laskeala</i>	<i>leevendavad meetmed konkreetset alal</i>	<i>sobivus laskevälja laskeala arendamiseks</i>	<i>arendamise soovituslik järjekord</i>
4. Pala	Kõrgendatud tuleohutuse tagamine. Kokkulepe müra osas Kulli koha elanikega.	Sobib arendamiseks ja kasutamiseks kui lahendatakse müra-häiringu probleem Kullil.	II (kui lahendatakse mürahäiringu probleem Kullil)
5. Kukepalu	Metsise minimaalseks häirimiseks mitte kasutada ala 1.03-15.05 kell 17.00-11.00.	Sobib arendamiseks ja kasutamiseks.	V
6. Kolgu	Vältida öist müratekitavat tegevust.	Sobib arendamiseks ja kasutamiseks päevaste õppuste korraldamisel.	IV

Endise raketibaasi lähedusse on kavandatud üks 300 m ning üks 600 m lasketiir. Lasketiirudesse on lubatud ehitada vastavad rajatised. Lasketiirude ohuala tuleks tähistada, nii et seda oleks võimalik vajadusel sulgeda. Lasketiirude ohualad on lubatud sulgeda alaliselt.

Lasketiirudes on lubatud raadamine. Ohualade riskide vähendamiseks, raskemetallide reostuse kontrollimiseks, metsakahjude minimiseerimiseks ja müra summutamiseks tuleks lasketiirudesse rajada kaitsevallid. Lasketiiru ehitusloa ja projekti peaks keskkonnaspektist üle vaatama Harjumaa keskkonnateenistus.

Üksikvõitleja lahinglaskmise laskevälja paikneb Pala laskeväljast idas. Nimetatud laskevälja ettevalmistamiseks on vajalik metsa raadamine alalt ning maastiku kujundamine laskevälja radadele (25 x 300 m, 4 rada) sobivaks. Alale rajatakse treeningrajad koos erinevate rajatistega (tõkked, rajatised varjumiseks jms).

Tankitõrje granaadiheitja õppekohas lõunapoolsest sihtmärgialast lõunas viiakse läbi laskeharjutusi kõikidest tankitõrje granaadiheitjate tüüpidest. Tulepositsioonid paiknevad lõunapoolsest sihtmärgialast lõunas oleval kõrgendikul ja on välja ehitatud püsipositsioonidena. Kuna erinevate kasutatavate granaadiheitjate ohualad on erinevad, arvestatakse laskmisest tekkiv ohuala igal üksikul juhul eraldi, et see ei väljuks polügooni põhjaala piirist ja valitakse sellele vastavalt sihtmärkide paigutus. Tulepositsioonidel on laskesektori ulatuses lubatud langetada laskmist takistavad puud.

3.5.5 Meeskonnarelvade tulepositsioonid

Meeskonnarelvade tulepositsioonide planeerimisel polügooni põhjaalal on aluseks võetud allpool toodud relvad:

- 106 mm tankitõrjesuurtükiga M 40 A1 laskmine (tulistamine sihtmärgialadele);
- raske tankitõrjekompleksiga *Mapats* lahinglasuga laskmine (tulistamine sihtmärgialadele);
- raske tankitõrjekompleksiga *Mapats* treeninglasuga laskmine (tulistamine sihtmärgialadele);
- 12,7 mm raskekuulipildujaga laskmine (tulistamine sihtmärgialadele ning Eigu laskeväljal);

5. 23 mm õhutõrjekahuriga ZU 23 II laskmine (tulistamine sihtmärgialale);
6. 105 mm tankikahurist treeninglasuga laskmine (tulistamine sihtmärgialadele);
7. 155 mm suurtükiga laskmine (tulistamine sihtmärgialadele);
8. lahingusoomukite pardarelvadega laskmine (tulistamine sihtmärgialadele ja soomustehnika laskeväljadel).

Nimetatud tulepositsioonidelt lastakse otsesihitimisega ja tulepositsiooni laskesektori ulatuses on lubatud eemaldada laskmist takistavad puud. Eespool toodud relvad võib asendada teiste kasutuses olevate relvadega. Meeskonnarelvade tulepositsioonidelt võib lasta ka käsitulerelvadega.

Lõunaalal on keelatud kasutada meeskonnarelvi kui mõlemat laskevälja kasutatakse üheaegselt. Kasutuseeskirjaga mitte määratud relvatüüpide omavoliline kasutamine on keelatud. Lõunaalalt sooritatakse laskmisi suurtükkidest, miinipildujatest ning käsitulerelvadest, kaasaarvatud tankitõrjegranaadiheitjad. Suurtükkidest ja miinipildujatest lastakse kaudsihtimisega põhjaalal paiknevatele sihtmärgialadele.

3.5.6 Kaudtulerelvade tulepositsioonid

Tulepositsioonide valikul on peamisteks eesmärkideks vajadus tulistada võimalikult paljudest erinevatest kohtadest, võimaldada liikumist positsioonilt positsioonile erinevaid teid pidi ning võimaldada suuremate relvagruppide (patarei: 18 relva, raskegrupp: 24 relva) ülesseadmist (relvad paigutatakse maastikule taktikaliselt vastavalt ohustehnika eeskirjale).

Täpseid kaudtulerelvade – miinipildujate ja suurtükkide – tulepositsioone ei määrata, neid võib paigaldada maastikule igal pool polügooni maaalal, kus ohutus lubab. Miinipildujate harjutuse läbiviija arvestab miini/mürsu lennutrajektoori aluse ohuala joonise igal üksikul juhul eraldi. Miinipilduja tulepositsioone ei kaevata ega kindlustata, kuid vajadusel on see siiski lubatud.

Põhjaalal sooritatavad suurtükilaskmised planeerib laskmiste läbiviija ja kooskõlastab need polügooni ohutusohvitseriga. Laskmiste ajaks peab sulgema juurdepääsu relva ja sihtmärgiala vahelisele ohtlikule alale. Püsikindlustustega tulepositsioonide asukohad kooskõlastab suurtükiväe peainspektor polügooni juhtkonnaga.

Lisaks polügooni alalt laskmisele kavandatakse kasutada tulepositsioone ka väljaspool planeeringuala, mis tuleneb vajadusest mitmekesistada treeningvõimalusi ning teostada ülelaskmisi eriti pikkadelt distantsidelt. Tulepositsioonide asukohti on analüüsitud keskkonnamõju hindamise aruandes, kus on märgitud nende võimalik paigutus:

- ♦ Põhja-Kõrvemaa maastikukaitseala piirile ja selle lähedusse;
- ♦ polügooni ja Tallinn-Narva mnt vahelisele alale;
- ♦ Ohepalu looduskaitseala idapiiri lähedusse.

Kaudtulerelvadele on parim poolkinnine maastik. Reljeef peab võimaldama kaudtulerelvade tulepositsioonile vedamist veokiga, juurdepääsuteid peaks olema vähemalt kaks. Tulistamisel väljastpoolt polügooni tuleb tagada ohutus, st mürskude lendamise suunas tekkivast ohualast tuleb eemal hoida kõrvalised isikud. Täpsed toimingud selle teostamiseks

on määratletud polügooni kasutuseeskirjas. Ohuala kontrollimisel võib kasutada ka õhuvaatlusi.

Detailplaneering ei määra maakasutust ega anna alust tegevuseks väljaspool planeeringuala. Seega tuleb rõhutada, et mainitud tulepositsioonid planeeritava keskpõlügeni ümbruses tuleb täiendavalt maaomanike jt kooskõlastada.

3.5.7 Sihtmärgialad

Planeeringuga on antud põhja- ja lõunapoolne sihtmärgiala, mis paiknevad polügooni põhjaalal. Põhjaalal saab suurtükkidest lasta kaud- ja otsesihitimisega. Otsesihitimise laengute suuruse määramine peab toimuma iga relva konkreetset asukohta arvestades, et laskmisega kaasnev ohuala ei väljuks polügooni piirist. Lõunaalalt on võimalik sooritada vaid kaudsihitimisega suurtüki- ja miinipildujalaskmisi. Põhjaalalt lastes suletakse põhjaala, lõunaalalt lastes suletakse terve polügoon. Kaudtulerelevade sihtmärke võib paigutada vaid kaudtulerelevade sihtmärgialadesse.

Kõikide kaudtulerelevadest laskmiste olulisim ja lahutamatu osa on tulejuhtimine, kuna nii suurtükkidest kui ka miinipildujatest lastes tulepositsioonilt sihtmärki näha ei ole. Seetõttu tuleb sihtmärgi koordinaadid ja tule korrigeerimise andmed esitada tulejuhtimismeeskonna poolt. Rahuaegses väljaõppes ei saa tulejuhid ise olla laskmiste ohualas sees ning sellest on tingitud ohutustehnilised piirangud, mis sõltuvad konkreetse laskmise ohuala suurusest. Ohuala suurus omakorda oleneb relva kaliibrist, mürsu või miini tüübist, lennuajast, laengu suurusest ning laskemoona vanusest. Laskmisel üheaegselt erinevatelt tulepositsioonidelt liidetakse erinevate tulepositsioonide ohualad ühtseks tervikuks. Reeglina on suurema kaliibriga relvade ohuala suurem, kuna suureneb laskekaugus, sellest tulenevalt ka lennuajast ning kokkuvõttes on ilmastikuolude (eelkõige tuule suund ja kiirus erinevates õhukihtides, kuid ka erinevate õhukihtide temperatuuri, õhuniiskuse, õhurõhu jne) mõju lennutrajektorile suurem.

Tulejuhtide asukoht maastikul oleneb reljeefist ning peab tagama nähtavuse kogu sihtmärgide paigutamise ala ulatuses. Seetõttu valitakse tulejuhtimiskohad üldreeglina looduslikele kõrgendikele, mille olemasolu on tinginud ka antud sihtmärgialade asukohtade valiku. Tulejuhtimiskohad võib kindlustada pinnasevallide, betooni, puiduga jms. Relvameeskondade ja tulejuhtide väljaõppe seisukohalt on oluline, et sihtmärgide paigutamise ala ühe tulejuhtimispositsiooni jaoks oleks võimalikult suur ning peab tagama vähemalt 2-3 erineva sihtmärgi paigutamise võimaluse. Sihtmärgide vaheline kaugus peab olema vähemalt 3% laskekaugusest kuid soovitatavalt mitte alla 300 m. Nimetatud sihtmärgid peavad olema tulejuhtimispositsioonist nähtavad (reljeefi iseärasused). Lisaks sellele on tulejuhtimismeeskonna väljaõppe osaks asukoha vahetus võimaliku avastamise korral, vaenlase tõrjumine ning uuele tulejuhtimispositsioonile asumine.

Esimese sihtmärgi tabamuste jälgimise seisukohalt on oluline, et seda saaks teostada võimalikult mitmelt tulejuhtimispositsioonilt korraga, kuna esimese lasu korral on tabamuse viga reeglina kõige suurem – kuni 5% laskekaugusest (nn relva sisselaskmine). Seetõttu valitakse esimene sihtmärk selliselt, et ta oleks külgsuunas 100 tuhandiku (kuid mitte vähem kui 300 m) kaugusel sihtmärgide paigutamise ala külgsuunas. Suurim hajumine tekib siiski laskmise pikisuunas ning seetõttu võetakse sihtmärgide paigutamise ala suuruseks

soovituslikult keskmiselt 1 km. Seejuures arvestatakse muuhulgas ka optimaalset kaugust, mille puhul on tulejuhtimist reaalselt võimalik teostada. Arvestada tuleb ka mürsu või miini tüübist oleneva kildude tegevusraadiusega, mis võib olla kuni 600 m ja põhjustab ühest küljest mehaanilisi kahjustusi puudele, kuid tekitab samal ajal ka kuumadest kildudest põhjustatava suure tuleohtu. Suurtükilaskmiste puhul tuleb arvestada ka erinevate laskesuundadega, sealhulgas nende kasutamisega samaaegselt.

Võttes kokku eeltoodut kujuneb kaudtulerelvade sihtmärgiala ligikaudseks suuruseks 2 x 2 km.

Kuna sama sihtmärgiala kasutatakse ka õhu- ja tankitõrjerelvade (sh raskete) sihtmärkide paigutamiseks, ning tulepositsioonidena kasutatakse parema nähtavuse tagamiseks samu kõrgendikke, mis on kasutuses ka tulejuhtimispositsioonidena, tulenevad sellest täiendavad nõuded sihtmärgiala suurusele. Lähtuvalt tehnilistest parameetritest on Eestis hetkel kasutatavatest tankitõrjerelvadest suurima laskekaugusega tankitõrjekompleks Mapats – 5000 m. Seega võiks sihtmärgiala pikkuseks olla kuni 5 km. Maksimaalsele laskekaugusele laskmine on tähtis väljaõppe osa ja tuleb arvestada võimalusega, et väljalastud rakett ei taba sihtmärki ja ohutuse seisukohalt on oluline, et sihtmärgiala on suurem. Ülejäänud tankitõrjerelvade efektiivsed laskekaugused on väiksemad ja jäävad suurusjärku 250-1000 m, tankisuurtükist otsesihhimisega laskmisel kuni 3000 m.

Kahe sihtmärgiala kasutamise on tinginud järgnevad põhjused:

1. tankitõrjekompleksist MAPATS on lahinglasuga võimalik lasta ainult põhjapoolse sihtmärgiala kirdeosas asuvalt seljandikult, kuna muudel juhtudel läheks laskmiste ohuala polügooni piiridest välja;
2. kahte sihtmärgiala kasutades saab läbi viia samaaegselt erinevaid üksuste laskeharjutusi (nt suurtükilaskmiste toimumise ajal laskmisi õhu- või tankitõrjerelvadest);
3. suurtükilaskmiste sihtmärgialana saab kasutada ainult lõunapoolset sihtmärgiala;
4. laskmiste hajutumine kahe sihtmärgiala vahel vähendab kahjulikke keskkonnamõjusid.

Sihtmärgialasid saab kasutada ka suuremate laengute lõhkamiseks.

Sihtmärgiala suuruseks on kavandatud põhjapool ca 285 ha ja lõunapool ca 620 ha, millest võib lageala rajada vastavalt 95% ja 90% ulatuses. Raadamisele (metsast lagendikuks muutmisele) ei kuulu keskkonnamõju hindamise aruandes väljatoodud vääriselupaigad, potentsiaalsed vääriselupaigad ja Metsaaluse oja kaldast kummalegi poole 20 m laiune vöönd, vastavalt ca 5% ja 10% kummagi sihtmärgiala pindalast (ära toodud põhijoonisel).

Põhjapoolse sihtmärgiala ja Kalajärve laskeala ümbruses paiknevate tulepositsioonide vahelisse alasse on lubatud rajada nähtavussektorid, mis võimaldavad tulistada sihtmärgialale otsesihhimisega. Kuna tegemist on erosiooniohtliku piirkonnaga, ei ole samas lubatud kõrghaljastust eemaldada rohkem kui hädavajalik (kuni 40% alast).

Keskkonnamõju hindamisel selgitati välja, et vähendamaks raadamisest tulenevaid mõjusid veekogude veekvaliteedile ei tohi raielangid ulatuda veekogude kallastele. Veekogude kallastele tuleb toitainete puhverdamiseks jätta alles oluliselt rikkumata taimestiku ning

mullastiku struktuuriga ribad, kus toimuks maapinda pidi või maapinnalähedases veekihis veekogude poole liikuvate toitainete puhverdamine. Lõunapoolsel sihtmärgialal peab metsa raie olema minimaalne (raiuda vaid tulejuhtide vaadet segavad kõrgemad puud) 10 meetrises vööndis Metsaaluse ja Leppoja kallastel ning 25 meetrises tsoonis on soovitatav säilitada maksimaalselt vastupidavamad taimestikku (vaate tagamiseks ja samal ajal keskkonnakitseliselt aktsepteeritav on metsa/puude raiumine sealjuures põdsaste säilitamisel/istutamisel). Arvestades ojade paiknemist reljeefinõgudes ei ole selline taimestiku säilitamine loodetavasti oluliseks vaate takistuseks ka tulejuhtidele. Lõhkekehadedest lähtuvate ainete kiirelt veekogudesse sattumise vältimiseks ka võimalike laskevigate korral on keelatud sihtmärkide paigutamine lähemale kui 50 meetrit Metsaaluse ojale ja Leppojale. Raadamisel ja sihtmärgialade kujundamisel tuleb vältida vooluveekogude süvendamisest, õgvendamisest või muust veekogude looduslikkust vähendavast tegevusest.

Ohutuse tagamise eesmärgil planeeritakse sihtmärgialad alaliselt sulgeda, sest nendel võib asuda lõhkemata lõhkekehi.

3.5.8 Granaadiheitealad

Planeeringuga on antud kaks granaadiheiteala: üks põhjaosas ja üks lõunaosas. Granaadiheitealal asuvad granaadiheitekoht, sihtmärgiala ja ohualad, mis moodustavad ellipsikujulise, 541 ja 521 m diameetritega ala.

Granaadiheiteala sihtmärgialal (20 x 40 meetrit, lisaks teenindusmaa) teostatakse raadamine, ümbritseval ohualal ei ole metsaraie granaadiheite seisukohast vajalik. Metsa raadamine või harvendamine nähtavuse tagamiseks ohuala ulatuses on otstarbekas ohutuse tagamiseks granaadiheitekohta sulgemiste ajal. Granaadiheitealale rajatakse granaadiheite koht (sisuliselt kuni 100 m² ühekorruseline kaitserajatis) ja vaatlustorn. Võimalik on ka oluliselt tagasihoidlikuma granaadiheitekohta rajamine (sisuliselt vaid betoonsein varjumiseks).

Granaadiheitekohta ohuala tuleks tähistada, nii et seda oleks võimalik vajadusel eraldi sulgeda. Põhjaossa planeeritavat granaadiheitekohta on elanike läheduse tõttu soovitatav kasutada vähest müra tekitavate granaatide heitekohana.

3.5.9 Pioneeriõppeväli koos lõhkamispaigaga

Planeeringuga on antud pioneeriõppevälja asukoht ning lõhkamispaiga asukoht koos ohuala ulatusega. Ülejäänud objektide asukohad pioneeriõppeväljal on detailplaneeringuga täpselt määratlemata – on antud vaid nende ligikaudsed asukohad.

Aatomi-, bioloogilise ja keemiarünnaku (ABK) kaitse ning joogivee puhastamise ala suurus on ca 16 ha. Alal paiknevat endist sõjaväehoonet saab pärast renoveerimist kasutada gaasimaskide kontrollimise hoonena. Alal tuleb taastada tee kuni olemasoleva hooneni ning rajada sild Pala oja ületamiseks. Alale tuleb rajada asfalteeritud degaseerimise harjutamise plats mõõtmetega 100 x 200 m, mis tuleb võimaliku reostuse vältimiseks ümbritseda ringkraavi ja varustada settekaevuga ja õlipüüduriga ning muu puhastusseadmega kui degaseerimisel kasutatakse vett reostavaid aineid (platsilt ära juhitud vesi peab vastama heitveele kehtestatud nõuetele). Degaseerimisplatsile võib tuua tehnikat (mahakantud

autosid jms) degaseerimise harjutamiseks. ABK kaitse alal asuvat Pala oja paisutatud tiiki võib pärast süvendamist ja põhja puhastamist kasutada joogivee puhastamise harjutamiseks.

Kitsaste jõgede ja kraavide ületamise ala koosneb kahest osast suurusega ca 14 ja 12 ha. Ala läbival Pala ojal saab harjutada kitsaste veetõkete ületamist, purrete, truupide ja jooksusildade rajamist ja kasutamist.

Veetõkete ületamise ala suurus on ca 9 ha. Alal asub Pala oja paisutiigi näol veetõkete ületamise harjutamiseks sobiv veekogu, mille põhi tuleb puhastada ja kaldad toetada. Võimaliku reostuse vältimiseks tuleb väljavool veekogust varustada filtreerivast materjalist reostustõketelega. Alal paiknevat endist sõjaväehoonet võib pärast renoveerimist kasutada pionieriõppekeskusena (õppeklass, laod pionierimaterjalidele, töökoda jms). Hoone vahetus läheduses asub kaks estakaadi (kanalit), mis pärast vähest remonti sobivad pionieritehnika hoolduseks. Ala vahetusse lähedusse tuleb pionieritehnika hoolduseks rajada asfalteeritud plats mõõtmetega 100 x 200 m, mis tuleb võimaliku õlireostuse vältimiseks ümbritseda ringkraavi ning varustada settekaevuga. Alal asuv sild tuleks renoveerida.

Miiniväljade ja mittelõhkevate tõkete ala suurus on ca 30 ha. Ala paikneb ABK kaitse ning kitsaste jõgede ja kraavide ületamise ala naabruses. Alal on võimalik harjutada miiniväljade paigaldamist ning traattõkete rajamist.

Pioneer-fortifikatsioonitööde ala suurus on ca 30 ha. Ala asub miiniväljade paigaldamise ala vahetus läheduses. Seal on võimalik harjutada positsioonide, punkrite, kaevikute, tankitõrjekraavide ning mitmesuguste mittelõhkevate tõkete rajamist pionieritehnika toetusel ning käsitööriistadega. Alal võib toimuda pinnase ümberpaigutamine kuni 2 m sügavuselt.

Pioneer-fortifikatsioonitööde alast lõunas asub hävitustööde treeningplats (ca 6 ha), kus hakatakse harjutama objektide lõhkamiseks ettevalmistamist ilma lõhkeaine kasutamisetä. Nimetatud treeningplatsile on planeeritud rajada püsirajatistena teelõik koos truubiga, sild (puit- ja/või betoonkonstruktsiooniga), raudteelõik pööranguga, tugevam neetliidesega metallkonstruktsioon, eraldi puitkonstruktsioon, betonelement jmt. Õppekohtade eesmärgiks on treenida õige lõhkeainekoguse arvutamist ja paigaldamist erinevate konstruktsioonide puhul. Lõhkeaine asemel kasutatakse erinevaid lõhkeainete imitatsioonivahendeid.

Lõhkamispaik on pionieriõppevälja osa, kus teostatakse kõik lõhketööd, mida lõhkamispaiga 500 m raadiusega ohuala võimaldab. Suure võimsusega lõhkekehade (rohkem kui 20...30 kg suuruste laengute puhul), mille kildude ligikaudne lennukaugus võib ületada lõhkamispaiga ohuala piiri, lõhkamiseks kasutatakse põhjaalal asuvat kaudtulerehvade sihtmärgiala. 100 x 100 m suurune plats tuleb ümbritseda pinnasest vallidega kildude püüdmiseks ning lõhketöödel tekkiva õhulööklaine kahjuliku mõju vähendamiseks. Platsi saab kasutada erinevatest materjalidest (puit, metall, raudbetoon jms) konstruktsioonielementide lõhkamiseks ning demineerimistöödeks (lõhkekehade hävitamisel). Alale tuleb lõhkamisplatsini rajada tee, mis võimaldaks lõhatavate konstruktsioonielementide kohalevedu. Lõhkamisplatsist ca 200 m kaugusele tuleb rajada

varjend (punker), et vähendada isikkoosseisu ohutusse kaugusse liikumise aega lõhkamiste ja demineerimistööde ajal.

Lõhkamispaiga ohuala tuleb ümbritseda piiriga, mis tuleb maha märkida analoogiliselt polügooni välispiirile. Lõhkamisest lõhkamispaigas teavitatakse polügooni piiriületuskohtades infotahvlitel. Lõhkamiste ja õhkimiste ajaks paigaldatakse püsitähistusega tähistatud piirile tõkestajad lõhkamispaiga piiri ja alale suunduvate teede ristumiskohtades. Lõhkamispaiga piirile suunduvad teed suletakse ajutise tõkestuspostiga lõhketööde ajal.

Lõhkamispaiga läheduses asuva pioneer-teelõigu võib asfalteerida 200 m ulatuses. Teelõigul saab harjutada teede, truupide jms ehitamist ja lõhkamisega hävitamist, tõkkesõlmede rajamist jms.

Keskkonnamõju hindamise aruande järgi on pioneeriõppeväljal toimuma hakkavast tegevusest kõige enam mõjutatud Pala oja veekvaliteet ja elustik. Veereostuse vältimiseks on otstarbekas kasutada õppuste ajal tankodroomi basseini regulaatori juures absorbenti. Raietöid ja pinnase kahjustamist (lõhkamistöodel, kaevikute rajamisel jms) Valgejõe kaldaalal ja Pala oja ehituskeeluvööndis tuleb vältida. Kraavide-ojade ületamisel raske- tehnikaga ei tohi tõkestada veejuhtmete veevoolu.

3.5.10 Vaatetornid ja liikuvate märklaudade rööbasteed

Polügooni alale on lubatud rajada kuni kolm vaatetorni, mida saab kasutada nii sõjalisel ja puhkemajanduslikul otstarbel kui ka võimaliku tulekahju kiireks avastamiseks.

Planeeringuga on lubatud rajada alalised liikuvate märklaudade rööbasteed põhjapoolsel sihtmärgialal ning Eigu laskeväljal (laskeala nr 3). Lisaks võib paigaldada ka teisaldatavaid rööbasteid kõikide laskeväljade juurde.

3.5.11 Soomustehnika liikumisteed

Soomustehnikale kavandatakse eraldi liikumisteed Tapa sõjaväelinnakust keskpõlügenile suundumiseks ning liikumiseks keskpõlügeni piires. Raske soomustehnika võib liikuda vaid spetsiaalselt selleks ettevalmistatud teedel. Käesoleva detailplaneeringuga on määratud teed keskpõlügeni piires. Soomustehnika ligipääs polügoonile toimub: 1) veokitel läbi Läsna, olemasolevat asfaltteed kasutades ning; 2) lõunapoolsel marsruudil Tapa – Jootme – Lehtse ülesõit – Tõõrakõrve.

Soomustehnika liikumistee algab endise raketibaasi alalt ning kulgeb loodesuunas üle Valgejõe, läbi Kukepalu laskevälja tavateeni, seejärel piki pioneeriõppevälja idapiiri Pala laskeväljani. Pala laskeväljalt algab soomustehnika lahinglaskmise ala (*battle corridor*), millelt soomustehnika liikumistee kulgeb läbi Eigu laskevälja põhjapoolse sihtmärgialani. Nimetatud sihtmärgialalt suundub liikumistee nii Kalajärve laskeväljani ja teeninduskeskuseni kui ka soomustehnika baasväljaõppe alani polügooni loodeosas.

Soomustehnika liikumisteedelt tuleb eemaldada kändud ning kohati tuleb mõningaid lõikusid tugevdada kruusaga, järsud käänakud raudbetooniga, kraavidest/ojadest läbimineks aga

kindlustada spetsiifilise raudbetoonkonstruktsiooniga. Ristumised tavateedega tuleb rajada nii, et soomustehnika ei kahjustaks teekatet tavateedel. Võimaliku reostuse tõkestamiseks tuleks õppuste ajaks paigaldada Valgejõe ületuskohast ca 200 m allavoolu absorbendist poomid. Pala ojale rajatud basseini ületamisel rasketes sõjamasinatega saab absorbenti paigaldada regulaatori juurde. Kraavide-ojade ületamisel rasketehnikaga peab vältima veejuhtmete veevoolu tõkestamist.

Lõunapoolsest sihtmärgialast idasuunas rajatakse ligikaudu 3000 m pikk ja 600 m lai soomustehnika lahinglaskmise ala koos sinna juurde kuuluva ohualaga. Alale rajatakse metsasaartega soomustehnika liikumisteed. Soomustehnika sihtmärke võib paigaldada ka väljapoole lahinglaskmise ala. Sihtmärkide paigaldamise võimaldamiseks on lubatud puid langetada. Lahinglaskmise alal toimub soomustehnika liikumine ja pardarelvadest tulistamine üheaegselt.

Polügooni põhjaossa, Suru laskeväljast põhjapoole rajatakse baasväljaõppe läbiviimiseks ja soomustehnika relvade normaaljooksule seadmiseks ca 1400 m pikkune ja 400 m laiune koridor koos sinna juurde kuuluva ohualaga. Ühe tee laius soomustehnikarajal on ca 10 m. Baasväljaõppeala kavandamisel tuleb pöörata erilist tähelepanu veerezhiimi võimalikult vähesele muutmisele, sest antud ala on veerezhiimi muudatuste suhtes tundlik.

Väliõppuse ajal jäävad soomukid polügoonile koos meeskonnaga.

3.5.12 Helikopteri maandumisplatsid

Helikopteri maandumisplatsid on vajalikud kiire transpordi võimaldamiseks. Alaline maandumisplats (kus kopter võib ka parkida) on planeeritud teeninduskeskusesse. Polügooni lõunaossa ning Pala laskeala lähedusse on kavas rajada lisamaandumisplatsid väljapoole planeeritavaid ohualasid, kuid täpseid asukohti ei ole fikseeritud.

Helikopterite maandumisplatside puhul kasutatakse tüüpilist rahvusvaheliselt tunnustatavat kuju ja mõõtmeid. Mõnel juhul on võimalik lihtne lahendus – suure helikopteri jaoks tasane 30 m läbimõõduga ja lisaks ohutusribaga plats, kaldega tõusu suunas mitte rohkem kui 1:7 koos valgustatud tuulesokiga.

Helikopteri maandumisplatsi rajamiseks on vajalik raiuda selle olemasolul kõrghaljastus ning alalisel maandumisplatsil rajada kõvakattega alus (betoon või asfalt). Võimaliku tankimisega seotud reostuse vältimiseks peab alaline maandumisplats olema varustatud sajuvee kogumise kanalisatsiooni ja õlipüüduriga.

3.6 Liikluskorraldus

Planeeringujoonisele on kantud olemasolevad teed, mille olukord on hea, rahuldav või ebarahuldav, ning uued teed. Planeeringuga antakse võimalus keskpõlügeni põhjaala ümber rajada ringtee, mida oleks võimalik kasutada ka enamiku õppuste toimumise ajal (tulirelvade ohualad ei ulatu teeni). Mõned teelõigud tuleks rajada eriti rasketesse oludesse (nt märgalad planeeringuala põhja- ja idaosas), mis eeldab teehituses kohalike tingimuste (eriti veerezhiimi) hoolikat arvestamist. Põhjaala ringtee kulgeb tõkestuspostide kaks ja kolm

vahel polügoonist väljaspool, sest tee rajamine polügooni sees on seotud ülemääraste kulutustega.

Planeeritavad, sh olemasolevad teed on kavandatud kahe-suunalise liiklusega, soovituslikult kruusakattega ning 4,5...5,5 m laiused. Lõhkamispaiga lähedusse pioneeriõppeväljal on planeeritud asfaltkattega tee, kus saab harjutada teede, truupide jms ehitamist ja lõhkamisega hävitamist, tõkkesõlmede rajamist jms. Pala laskeväljal, piki soomukite lahinglaskmise ala läänepiiri kulgev teelõik on kavandatud 6 m laiune koos 10 m lageda alaga kummalgi pool teed. Teedele tuleb rajada möödasõidutaskud. Teede täpne konstruktsioon määratakse teeprojektiga.

Pöörete sooritamisel piiranguid ette nähtud ei ole. Parkimine on ette nähtud polügoonil. Teedele on kavandatud 10 m kaitsevööndid mõlemale poole äärmise sõiduraja telge.

Soomustehnika pääsemiseks polügoonile ning polügoonil liikumiseks on kavandatud eraldi teed, mis kulgevad endisest raketibaasist põhjapoolse sihtmärgialani. Mõnes kohas kulgevad soomukite teed paralleelselt tavateedega.

Polügooni alalt peab olema võimalik evakueerida inimene 15 minuti jooksul ja ühe tunni jooksul peab jõudma lähimasse haiglasse. Lõunaala sulgemisel pääseb põhjalalt lõunapoole (Tapale ja mujale) mööda Tapa-Loobu tugimaanteed ning põhjapoole (Tallinnasse, Narva ja mujale) läbi põhjaala Tallinn-Narva põhimaanteele. Põhjaala sulgemisel pääseb lõunapoole kas läbi lõunaala ja mööda Tapa-Lehtse-Jäneda kõrvalmaanteed või mööda Tapa-Loobu tugimaanteed ning põhjapoole mööda Tallinn-Narva põhimaanteed.

Uute teede rajamisel tuleb trassivalikul järgida ajalooliste teede asukohti ja olemasolevaid metsasihte ning muid looduslikke eeldusi (eelistada kõrgemaid kuid mitte liiga suure kallakuga ja kuivemaid pinnavorme ning vältida väärtuslike loodusalade läbimist).

Kõik planeeringus märgitud teed (kaasaarvatud soomustehnika teed) planeeritakse erateedeks (mida võib kasutada üksnes tee omaniku loal), kuid polügooni sulgemiste vahelisel ajal on kõik teed avalikult kasutatavad. Vastavalt teeseadusele määrab tee omaniku nõusolekul ja tingimustel ning vallavalitsuse ja omaniku vahel sõlmitud lepingu alusel eratee avalikuks kasutamiseks ning nimetab teehoiu korraldamise eest vastutava isiku vallavolikogu kohaliku omavalitsuse huvidest lähtudes. Lepingus nähakse ette eratee kasutamise kord ja tähistus, hüvitis eratee omanikule ning teehoiukulude kandjad.

3.7 Haljastus

Looduskeskkonda käsitletakse põhjalikult keskkonnamõju hindamise aruandes.

Metsaseaduse järgi loetakse metsaks puittaimestiku kasvukohta pindalaga 0,5 ha või enam, mis vastab vähemalt ühele alljärgnevatest nõuetest:

- 1) seal kasvavad puud kõrgusega vähemalt 1,3 m ja puuvõrade liitusega vähemalt 30 protsenti;
- 2) seda majandatakse puidu ja teiste metsasaaduste saamiseks või seal säilitatakse puittaimestikku käesolevas seaduses nimetatud viisidel kasutamiseks.

Metsaseadust kohaldatakse maa, sellel kasvava taimestiku ja seal eluneva loomastiku suhtes juhul, kui see maa vastab vähemalt ühe eelmises lõigus nimetatud punkti nõuetele. Metsaseadust ei rakendata maatükil, kus detailplaneering või metsamajanduskava näeb ette metsa majandamisest erinevat maakasutust.

Seletuskirjas eespool (peatükk 3.5.1) mainitud aladel, kus käesoleva detailplaneeringu järgi ei kohaldata metsaseadust, kavandatakse raadamist (metsa alalist eemaldamist), metsa harvendamist ja/või kasutamist haljasalana:

- ♦ raadamine: piirisihtidel, teeniduskeskuses, lasketiirudes, üksikvõitleja lahinglaskmise laskeväljal, granaadiheitealadel, helikopteri maandumisplatsidel ning teede, veejuhtmete ja tehnovõrkude koridorides, mittetäielikult põhjapoolsel ja lõunapoolsel sihtmärgialal ning põhjapoolse sihtmärgiala ja meeskonnarelvade tulepositsioonide vahel;
- ♦ metsa harvendamine: laskeväljade laskealadel, pioneeriõppeväljal, soomustehnika lahinglaskmise ja baasväljaõppealal, kus saavutatud tihedusega metsa säilitatakse püsimeetsana;
- ♦ metsa kasutamine haljasalana: Jõeääre, Keskla ja alajaama krundil.

Suurem osa planeeringualast on kaetud metsaga, millest märkimisväärse osa moodustab väärtuslik mets. Enamik metsast on kavas säilitada püsimeetsana, st väljaraiutud või -langenud puud asendatakse või asenduvad. Nimetatud kohtades kohaldatakse metsaseadust metsa majandamiseks. Samas tuleb arvestada asjaoluga, et enamik metsi jääb relvade ohualasse ja võib saada laskemoona kahjustusi. Seega ei saa nende metsade puhul arvestada 100% tootlikkusega.

Põhjapoolse sihtmärgiala ja Kalajärve laskeala ümbruses paiknevate tulepositsioonide vahelisse alasse on lubatud rajada nähtavussektorid, mis võimaldavad tulistada sihtmärgialale otsesihimisega. Kuna tegemist on erosiooniohtliku piirkonnaga, ei ole lubatud kõrghaljastust eemaldada rohkem kui 40% alast.

Raadamine ei tohi ulatuda veekogude kallastele, kuhu tuleb jätta alles rikkumata taimestiku ning mullastiku struktuuriga ribad. Suurema kaldega raadamisel (eeskätt sihtmärgialadel ja soomustehnika teedel) ja metsa olulise hõrendamisega kohtades (eeskätt laskevälja laskealadel) tuleb erosiooni vältimiseks (ja sellest tuleneva fosfori väljakande suurenemise vähendamiseks) kasutada raievõtteid, mis võimalikult vähesel määral rikuksid pinnast ning alustaimestikku.

Lindude pesitsusperioodil 1. aprillist kuni 31. juulini ei tohi raietöid teostada. Soovitavalt tuleks raietöid teha talvel alla 0° C. Lisaks peab lindude igasugune häiring olema minimaalne pesitsusperioodil, st 1. veebruarist (hiljemalt 1. aprillist) kuni 31. juulini ning rände kõrgeaegadel – kevadrändel 1. aprillist 15. maini ning sügisrändel 15. septembrist (sookurgedel 1. septembrist) 15. novembrini. Kui müra kostab Ohepalu järveni (sookurgede sügisrände ööbimispaik) tuleb vältida mürarikkaid laskeharjutusi 1. septembrist 5. oktoobrini kell 17.00 – 8.00. Metsise kaitseks tuleb rakendada lisameetmeid, mis on kirjeldatud keskkonnamõju hindamise aruandes.

Polügoonile on kavandatud kolm *Natura 2000* ala (uue looduskaitseaduse eelnõu kohaselt hoiuala) vastavalt maakasutuse ja kitsenduste joonisel näidatule. Lisaks kavandatakse kaitsealad vastavalt Kuusalu valla üldplaneeringus (pkt 6.4.2) äratoodud mahule Valgejõe ääres ja Pakase järve ümbruses, millest esimene sisaldab ka ühte *Natura 2000* kaitseala. Kaitsealadele tuleb koostada, kaasates kaitseväge esindaja, kaitseeskirjad. Kaitseeskirjade koostamisel tuleb arvestada polügooni normaalseks toimimiseks vajalike eritingimustega. Näiteks ei tohiks nõuda igakordset kooskõlastamist kaitsealade kasutamisel ohualadena.

Kuni üldplaneeringujärgsete kaitsealade loomiseni määratakse eelmises lõigus nimetatud kaitsealade metsadele kaitsemetsa kategooria ning igasugune ehitus- või muu keskkonda muutev tegevus tuleb planeeritavatel kaitsealadel ja kuni 500 m kaugusel aladest kooskõlastada Harjumaa Keskkonnateenistuse ja Kuusalu vallavalitsusega. Samuti tuleb Harjumaa Keskkonnateenistuse ja Kuusalu vallavalitsusega kooskõlastada kõik toimingud planeeringuala kavandatavatel kaitsealadel olulise tähtsusega põlispuudega, st lehtpuud, mille rinnasläbimõõt on üle 38 cm.

Polügooni rajamisel ja kasutamisel tuleb säilitada võimalikult palju ala sisemise rohevõrgustiku struktuuri (väärtuslikud elupaigad, metsad, märgalad) toetamiseks ja säilitamiseks rahvusvahelise tähtsusega tuumala väärtust ja funktsioneerimist.

Metsa majandamine metsaseaduse mõistes täpsustatakse metsamajanduskavaga. Metsa haldaja osas peaksid Keskkonnaministeerium ja Kaitseministeerium kokku leppima eraldi, väljaspool antud planeeringut. Kiiresti tuleks koostada terviklik metsakorraldus ning sätestada haldaja õigused ja kohustused.

3.8 Tehnovõrgud

Teeninduskeskusele on vajalik tagada vee-, elektri- ja telekommunikatsioonivarustus. Veevarustus on planeeritud rajatavast puurkaevust. Heitvee käitlemiseks tuleb rajada väikepuhasti. Elektrivarustus on planeeritud lähimast elektriliinist, teeniduskeskuse juurde tuleb kavandada uus alajaam. Planeeritav teeninduskeskuse alajaam saab toite Viitna 110/10 kV alajaamast *Arbavere* 10 kV fiidri kaudu, millest tuleb rajada alajaama uus elektriõhuliin. Telekommunikatsioonivarustuse tagavad nii planeeritav ühendus püsivõrguga kui ka rajatav sidemast. Polügooniala omanikul (või selle täievolilisel esindajal) tuleb tehnovõrkude valdajaga kokkuleppele jõuda liitumispunkti asukohas. Juhul kui liitumispunkt jääb polügooni territooriumile ja liitumispunktini kulgev liin ja/või muu tehnorajatis kuulub tehnovõrguvaldajale, tuleb tarbija kinnistule seada isiklik kasutusõigus või liiniservituut tagamaks tehnovõrguvaldajale juurdepääs talle kuuluvatele tehnorajatistele.

Olemasolevatele ja planeeritavatele tehnorajatistele kehtivad alljärgnevas tabelis loetletud kaitsevööndid.

Tabel 6

<i>tehnorajatis</i>	<i>kaitsevöönd</i>	<i>märkused</i>
Elektri õhuliin	2 m liini teljest	Pingega alla 1 kV.
	10 m liini teljest	Pingega 1...20 kV.
Veehaarde sanitaarkaitseala	50 m	Puurkaevu sanitaarkaitseala.

<i>tehnorajatis</i>	<i>kaitsevöönd</i>	<i>märkused</i>
Väikepuhasti	50 m	Puhasti jõudlus kuni 2000 inimekvivalenti. Mehaaniline või bioloogiline reoveepuhasti, kus reoveesetet käideldakse kinnises hoones.

Jõeääre ja Keskla kinnistule planeeritakse kohalik elektrivarustus ning mobiilside varustus. Elektri saamiseks võib kasutada diisel-, vee- või tuulegeneraatorit või päikesepatareisid. Veevarustus kavandatakse tagada rajatavast puur- või salvkaevust ning heitvee käitlemiseks nähakse ette väikepuhasti.

Teistele polügoonialale rajatavatele ja renoveeritavatele hoonetele tagatakse vaid mobiilne vee-, elektri- ja telekommunikatsioonivarustus. Tulevikus võib keskpõlügeni piirile teatud vahemaa tagant rajada telekommunikatsiooniuhenduse kohad polügooni teeninduskeskusega, et piirile sattunud isik saaks küsida täiendavat infot ala sulgemise kohta. Telekommunikatsioonikaabli võib paigaldada kogu suletava ala piiri ulatuses.

Tuletõrje veevajadus lahendatakse pinnaveevõtukohtadega ning puurkaevuga. Puurkaev peab katma veevajaduse kavandataval hoonestusalal teeninduskeskuses (puurkaevu tootlikus kuni 250 m³ ööpäevas). Puurkaevust veevõtu tagamiseks ka elektrikatkestuse korral tuleb puurkaevu pumbale tagada elektrivarustus ka diisलगeneraatori abil. Olulisemate teede ja ristmike juurde tuleb paigaldada tuletõrje veevõtukohtadele suunavad viidad. Veevõtukohtas peab olema tagasipööramisvõimalus. Veekogu kaldad tuleb tuletõrjeauto juurdepääsu tagamiseks kindlustada. Veevõtukohti võib polügooni lahtiolekuajal kasutada ka kustutustöödel väljaspool polügooni.

Sihtmärgialad ja laskealad tuleb ümbritseda tulekaitseribadega, mille takistavad tule levikut maapinnal. Tulekaitseriba laiuseks on vähemalt 30...50 m. Vajadusel tuleb tulekaitseribad rajada ka ohualadele. Alale on lubatud püstitada ka tulevalvetorne, mis õppustevahelisel ajal toimiksid lihtsalt vaatlustornidena.

Lisaks joogiveepuurkaevule on polügoonialale planeeritud kaks seirepuurkaevu veeproovide võtmiseks.

3.9 Keskkonnatingimuste seadmine

3.9.1 Üldtingimused

Detailplaneeringuga samaaegselt on rajatavale keskpõlügeni koostatud keskkonnamõju hindamise aruanne, kus käsitletakse põhjalikult keskpõlügeniga seotud keskkonnavalaseid küsimusi ja keskkonnakaitse abinõusid. Keskkonnamõju hindamise aruande tulemustest lähtuvalt seatakse planeeringuga mitmed keskkonnatingimused.

Planeeringualal asuva I kategooria kaitsealuse liigi (kaljukotka) elupaiga ümbruses on moodustatud kaitsetsoon. I kategooria kaitsealuste liikide isendite ohustav häirimine ja jälitamine ning nende elu- ja sigimispaikade kahjustamine on keelatud. I kategooria kaitsealuse liigi täpset elupaika käsitleva teabe avalikustamine on keelatud, kui objekt selle tagajärjel ohtu võib sattuda. Kaitsetsoonis on majandustegevus, loodusvarade kasutamine ja

uute ehitiste püstitamine keelatud, kusjuures inimeste liikumine ja jahipidamine on lubatud 1. augustist 14. veebruarini.

Vastavalt seadusele on keelatud planeeringualal asuva II kategooria kaitsealuse liigi (metsise) püüdmine, tapmine, ohustav häirimine ja jälitamine. Keelatud on ka liigi sigimis- ja muude püsielupaikade hävitamine või kahjustamine ulatuses, mis ohustab liigi säilimist nimetatud aladel. II kategooria kaitsealuse liigi püsielupaika käsitleva teabe avalikustamine on keelatud, kui selle teatavakssaamine võib põhjustada objekti kahjustamist.

Valgejõgi ja Läsna jõgi on kogu ulatuses lõheliste (lõhe, meriforell, jõforell, harjus) kudemis- ja elupaik. Seadusega on 200 m ulatuses kaldast keelatud rajada ladusid, kus kasutatakse, tekitatakse või ladustatakse I, II ja III ohtlikkuse klassi kuuluvaid aineid. Lisaks on Valgejõgi ka lõheliste elupaigana kaitstavate veekogude nimekirjas ning seoses sellega on Valgejõe määramatud kindlad vee kvaliteedi- ja seirendused.

3.9.2 *Leevendavad meetmed ja ennetavad abinõud*

Laskemoona kasutamisega kaasneva negatiivse mõju leevendamiseks tuleb laskeväljadel, sihtmärgialadel ja tulepositsioonidel:

- mitte paigaldada sihtmärke veekogude lähistele (Metsaaluse oja ja Leppoja puhul lõunapoolset sihtmärgialal 50 meetrit, Pala oja ja muude veekogude puhul lähemale kui 25 meetrit, kui see ei ole väljaõppe seisukohalt vältimatult vajalik);
- väiksemate veekogude äärde jätta taimestikuga (minimaalselt 5 m laiused) puhverribad.

Lasketiirudes tuleb rajada lasketiirude taustavallid, mis leevendaks peamiselt ohualal kasvavate metsade kahjustamist suurt kineetilist energiat omavate kuulidega.

Meeskonnarelvade tulepositsioonide ja tankitõrje granaadiheitja õppekoha ettevalmistamisel tuleb metsa raiuda võimalikult väheses mahus ning rakendada erosiooni vältivaid töövõtteid (nt masinatega nõlvadel töötamisel). Pinnasekahjustuste ärahoidmiseks ja vähendamiseks tuleb vältida kahjustusohhtlikul pinnasel ja ebasoodsal ajal (nt märja ja pehme pinnasega) masinatega väljaspool teid sõitmist. Kahjustuste korral tuleb need likvideerida (nt pinnase tasandamine). Turbalasundiga aladel (sood, rabad) tuleb väljaspool teid liikumist vältida, kuna seal toimuvad pinnasekahjustused on väga pika taastumisajaga.

Raadamisel ja sihtmärgialade kujundamisel tuleb vältida vooluveekogude süvendamist, õgvendamist ja muud veekogude looduslikkust vähendavat tegevust. Sihtmärgialade võimalikul soostumisel vajalikuks osutuva kraavituse korral on vaja vastava projekti koostamine. Lõunapoolse sihtmärgiala arendamisel (raadamisel) tuleb tööd planeerida etapiviisiliselt liikudes olemasolevalt raielangilt, mis rajati enne Baltic Eagle'i õppust 2002. aastal, järk-järgult põhja ja loode suunas.

Leevendavate meetmetena pioneeriõppeväljal tuleb:

- rajada potentsiaalsete reostusallikatega aladel sajuvee kogumise ja puhastamise süsteem;

- kõik süvendustööd ja veekogu korrastustööd teostada suvisel madalveeperioodil (võimlusel paisjärve tühjaks lastes) või muul ajal vastavalt veerikasutusloa tingimustele;
- harjutuste läbiviimisel (kitsaste jõgede ja kraavide ning veetõkete ületamisel) kahjustada võimalikult vähe vahetult veekogu kaldal (veekaitsevööndis) kasvavat taimestikku ja pinnast;
- avariilise reostuse efektiivseks ja operatiivseks tõrjeks tuleb veehoidla väljavoolule ehitada vastavad rajatised (nt filtreerivatest materjalidest reostustõkked) ning muretseda sobiv tehnika/varustus (nt õlipüüdmissaadmed).

Lähtudes polügooni sõjalise väljaõppe korraldamise vajadusest tuleb järgida linnustiku kaitse põhimõttelisi soovitusi:

- vähendada häiringut pesitsusperioodil (1. veebruarist kuni 31. juulini) ning rände kõrgajal (kevadrändel 1. aprillist kuni 15. maini ning sügisrändel 15. septembrist kuni 15. novembrini);
- vältida mürarikkeid laskeharjutusi (nt nr 5 Kukepalu ja nr 6 Kolgu laskeväljal) Ohepalu järve ning Pakase järve linnustiku rahu tagamiseks 1. septembrist kuni 5. oktoobrini kell 17.00-8.00;
- sulgeda kaljukotka pesapuu juurde viivad teed loodulike tõketega.

Metsise kaitseks polügooni alal tuleb lisaks üldistele linnustiku kaitse meetmetele rakendada kõiki metsise kaitsekorralduskavas kirjeldatud kaitsemeetmeid, sh:

- mitte lubada isikkoosseisu liikumist polügooni metsise mängupaikades (välja arvatud Pikassaare ja Litsemäe I elupaigas, kus väljaõppe korraldamine on põhjapoolse sihtmärgiala tulepositsioonidel ja nr 2 Kalajärve laskeväljal lubatud aastaringelt) ajavahemikus 1. märts kuni 15. mai kell 17.00-11.00; õppuste planeerimisel tuleb vastavat nõuet selgitada kõigile koosseisu liikmetele;
- kavandatud Leppoja-tankisilla teed on perioodil 1. märts kuni 15. mai lubatud kasutada vaid päevasel ajal (kell 11.00-17.00); teede rajamiseks/hooldamiseks vajaminevate tööde puhul tuleb arvestada sama piiranguga;
- polügooni metsamajanduskavas fikseerida mängupaikade ja laiemalt elupaikade metsade majandamise metsise elupaiku säilitavana;
- mängupaikades on keelatud uute teede rajamine (väljaarvatud Pikassaare I ja Jussi I mängupaikades, kus see on detailplaneeringut järgides lubatud keskkonnamõju hindamist sisaldava eelneva teeprojekti kohaselt), uute kuivendusvõrkude rajamine, olemasolevate kuivendusvõrkude korrastamine (välja arvatud eesvoolude reguleerimine) ning metssea lisaõõtmine.

Negatiivse mõju vähendamiseks loomastikule on vajalik arvestada teadlaste soovitusi looma- ja linnuliikide tundlikkuse kohta laskeharjutuste suhtes.

Tuleohu minimeerimiseks tuleb rajada tuletõkke ribasid/vööndeid (kuni 50 m) ning õppuste ajal tagada kustutustööde operatiivsus.

3.9.3 Jäätmete käitlemine

Õli-, kergesti süttivad ja muud ohtlikud jäätmed, samuti olmejäätmed tuleb koguda vastavatesse kaanetatud konteineritesse. Hooldus- ja parkimisplatsid oleks vaja maapinnareostuse vältimiseks katta kõvakattega ning parklatest lähtuv sajuvesi tuleks enne loodusesse suunamist juhtida läbi õlipüüdurite. Reostuskahjude vähendamiseks tuleb polügooni teeninduskeskusesse jm varuda tehnilised vahendid reostuse likvideerimiseks (sh veekogude reostuse likvideerimiseks). Laskemoona raskemetallide reostuse vähendamiseks tuleb laskevälja laskealadel, sihtmärgialadel ja tulepositsioonidel sihtmärke paigaldada hästi kaitstud põhjaveega aladele.

Intensiivselt kasutusel olevate objektide (sihtmärgialade, laskeväljade, lasketiirude, teeninduskeskuse, tõkestuspostide jm) juurde tuleb luua toimiv süsteem sõjalise väljaõppe käigus tekkivate jäätmete ohutuks käitlemiseks. Muuhulgas tuleb korraldada padrunikestade, hülsside, pakendite jms kogumine ja äravedu. Keskne jäätmekäitluspunkt asub teeninduskeskuses.

Lõhkemata lõhkekehade käitlemist määratleb ohutustehnikaeeskiri.

3.9.4 Mürä

Planeeritava tegevuse kohta on keskkonnamõju hindamise raames läbi viidud müra modelleerimine, mille teostajaks oli Ameerika Ühendriikide militaarmüra spetsialistid (dr William A. Russell) institutsioonist *U.S Army Center for Health Promotion and Preventive Medicine*. Nimetatud töö originaalpealkiri inglise keeles on *The Effects of Noise from Military Training on the Environment. Central Training Area, Tapa, Estonia*. Keskkonnamõju hindamise aruandes on müra modelleerimisel kasutatud nimetatud organisatsiooni mudeleid ja suures osas USA metoodikat/põhimõtteid. Polügooni tegevusel tuleb lähtuda aga Eestis kehtivatest normidest ja müra mõõtmise metoodikast. Selleks on Ameerika Ühendriikide ekspertide töö tulemusi kohandatud Eesti oludele.

Ameerika Ühendriikide militaarmüra spetsialistide töö olulisima järeldusena leiti, et müra otsene mõju planeeritavalt keskpõlügenilt on väike, ületades vaid väikesel maaalal väljaspool polügooni ebasoovitavad müratasemed (nn II ja III müratsoon). Ebasoodsaimate meteoroloogiliste tingimuste puhul avalduvad 100 kg C4 lõhkeaine ja 120 mm tankikahuri kasutamisel negatiivsed mõjud praegusel ajal polügooni alale jäävatele majapidamisele.

Polügooni kasutamisel tekkiva müra negatiivsete mõjude leevendamiseks tuleb:

- ♦ objekte (nt laskevälja laskealad, sihtmärgialad jt) arendada vastavalt sobivuse järjekorrale;
- ♦ planeeringuga mittefikseeritud tulepositsioonide valikul arvestada piirkonna asustusega;
- ♦ valida laengute võimsus ja kasutusintensiivsus arvestades tekkivat mürafooni (ei tohi ületada vastavasisulisi norme);
- ♦ õppuste korraldamisel arvestada ilmastikutingimustega;
- ♦ hoonete ehitamisel ja renoveerimisel kasutada müra negatiivset mõju leevendavaid tehnilisi lahendusi.

3.9.5 Vajalikud kavad ja süsteemid

Kogu polügooni edasine arendamine peab jätkuvalt olema avalik protsess. Polügoonile tuleb koostada põhjalik kasutuseeskiri ning keskkonnaküsimuste asjatundlikuks käsitlemiseks keskkonnakorralduskava (sh juurutada keskkonnajuhtimissüsteem). Võimalike keskkonnakahjustuste (põhja- ja pinnavesi, pinnas, linnustik, looduslik mitmekesisus, müra) fikseerimiseks on kohustuslik rakendada keskkonnaseiret. Vastav seireprogramm tuleb kooskõlastada Harjumaa keskkonnateenistusega. Turvalisuse tagamiseks ja avalikkuse teavitamiseks polügoonil toimuva kohta on vaja välja töötada ja rakendada teavitussüsteem. Kõikidele aladele, kus vastavalt detailplaneeringule kohaldatakse metsaseadust, on vajalik koostada ühtne metsamajanduskava, millega võib määrata täiendavaid alasid, kus ei kohaldata metsaseadust. Polügooni tegevuse käigus juhtuda võivate reostus- ja õnnetusjuhtumitega kaasnevate riskide vähendamiseks tuleb välja töötada kriisiolukorras käitumise plaan (sh elanikkonna teavitamise kava).

Pinnase reostamise oht on nii lõuna- kui põhjapoolsel sihtmärgialal, pioneeri-õppevälja lõhkamisplatsil, hävitustööde treeningplatsil, miiniväljadel, laskevälja laskealadel, granaadiheitealadel ja lasketiirudes. Pinnavee seiret tuleb teostada kõige enam mõjutatud Pala ja Metsaaluse ojal. Raskemetallide ja muu reostuse tuvastamiseks pinnases ja pinnasevees on planeeringuga kavandatud kahe seirepuurkaevu (kuni esimese vettkandva kihini) rajamine lõunapoolse sihtmärgiala ning pioneeriõppevälja kompleksis. Seirepuurkaevud tuleb rajada enne sihtmärgiala ja pioneeriõppeväljaku rajamistööd (nt metsa raadamine) ja kasutamist ning teostada esmane seisundi uuring. Raskemetallide seireks on arukas kasutada ka teeninduskeskusesse rajatavat puurkaevu (see on oluline ka tervisekaitse kaalutlustel). Lisaks seirepuurkaevude perioodilisele seirele tuleb teostada raskemetallide seire (esialgu 3-aastase intervalliga) lasketiirudes (nt potentsiaalse kontsentreeritud reostusega mulletes) ja granaadiheitekohtades.

Linnustiku seire eeskujulikuks läbiviimiseks on vajalik teostada lindude regulaarne jälgimine, igaaastased haudelinnustiku loendused ning rändeaegsed loendused. Võimalusel tuleks seired teostada riikliku seireprogrammi raames, mis tagab andmete parema võrreldavuse teiste seirepunktidega. Linnustiku seiret tuleb teostada ka polügoonist väljapoole jääval Ohepalu looduskaitsealal, kus pesitsevad/peatuvad mitmed I ja II kategooria kaitsealused linnuliigid, kui sinna ulatuvad polügooni tegevusest tingitud mõjud.

Endise raketibaasi ala kasutusele võtmisel lasketiirude, granaadiheitekohta ja muude ehitiste paigana tuleb teostada eeluuring selgitamaks võimalikku reostuse esinemist ja ulatust.

Vastavalt keskkonnamõju hindamise ja keskkonnaauditeerimise seadusele tuleb keskkonnamõju hindamine teha olulise keskkonnamõjuga tegevusele, mis on ka üle 100 ha suuruse pindalaga metsamaa raadamine. Käesoleva detailplaneeringuga samaaegselt koostatavas keskkonnamõju hindamise aruandes käsitletakse ka antud probleemi ning sihtmärgialade raadamise elluviimist võib alustada pärast nimetatud keskkonnamõju hindamise aruande heakskiitmist.

Täiendav keskkonnamõju hindamine tuleb teha planeeringuga kavandatavate uute teede ehitusprojektidele ja teeninduskeskuse väikepuhastile. Nimetatud keskkonnamõju hindamiste koostamisest võib ka põhjendatud kaalutlustel loobuda, sest tegemist ei ole

keskkonnamõju hindamise ja auditeerimise seaduses loetletud olulise keskkonnamõjuga tegevusega.

Kõik nimetatud kavad ja süsteemid peavad valmima samaaegselt polügooni arendamisega ning reaalsete objektide väljaehitamise eelne polügooni täismahus kasutuselevõtmist.

3.10 Servituutide ja naabusõiguste seadmise vajadus

Polügooni alale jäävatele erakinnistutele seatakse olulised kitsendused: juurdepääs kinnistule on piiratud polügooni sulgemise ajal ning metsamajandamine peab toimuma vastavalt ühisele metsamajanduskavale, mis arvestab sõjaliste vajadustega. Eraomanikega on vaja seada lepingud, kus sõnastatakse kinnistule seatavad kitsendused ning määratakse kompenseerimise mehhanismid.

Võrguettevõtte omanduses olevatele olemasolevatele ja planeeritavatele elektri- ning telekommunikatsiooniliinidele tuleb seada isiklik kasutusõigus (asjaõigusseadus, § 188, § 225) – piki tehnovõrku kulgev ala laiusena 2 m äärmise liini teljest. Lisaks isiklikule kasutusõigusele kehtestatakse tehnovõrkude kaitsevööndid vastavalt kehtivale seadusandlusele.

Juurdepääsuks olemasolevatele ja moodustatavatele kruntidele tuleb seada teeservituut (asjaõigusseadus, § 186). Samas on juurdepääs polügooni sulgemise ajal lubatud vaid vastavat luba omavatele isikutele liikumiseks määratud marsruuti mööda.

Käesoleva detailplaneeringuga tehakse ettepanek järgnevate servituutide seadmiseks:

Tabel 7

<i>teeniv kinnisasi</i>	<i>valitsev kinnisasi</i>	<i>servituut</i>
Positsioon 1	Positsioonid 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23	Teeservituut
Positsioon 1	Positsioon 23 või elektrivõrgu haldaja	Liiniservituut või isiklik kasutusõigus
Positsioon 1	Telekommunikatsiooni püsivõrgu haldaja	Isiklik kasutusõigus
Positsioon 3	Positsioonid 1, 4, 5, 6, 12, 15, 19, 28	Teeservituut
Positsioon 4	Positsioonid 1, 5, 6, 28	Teeservituut
Positsioon 8	Positsioonid 1, 25	Teeservituut
Positsioon 9	Positsioon 1	Teeservituut
Positsioon 14	Positsioon 1	Teeservituut
Positsioon 13	Positsioonid 7, 20	Teeservituut
Positsioon 14	Positsioon 1	Teeservituut
Positsioon 15	Positsioonid 1, 19	Teeservituut
Positsioon 17	Positsioon 24	Teeservituut
Positsioon 18	Positsioon 16	Teeservituut
Positsioon 22	Positsioonid 1, 21	Teeservituut
Positsioon 26	Positsioonid 1, 27	Teeservituut

teeniv kinnisasi	valitsev kinnisasi	servituut
Positsioon 29	Positsioon 1	Teeservituut

3.11 Kuusalu valla üldplaneeringusse sisseviidavad muudatused

Käesolev detailplaneering on kooskõlas nii üleriigilise planeeringuga Eesti 2010, Harju maakonnaplaneeringu I etapiga kui ka Harju maakonnaplaneeringu teemaplaneeringuga “Harju maakonna asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused”.

Kuusalu valla üldplaneeringusse tuleb sisse viia alljärgnevad muudatused:

- üldplaneeringus määratleda kaitseväge keskpõlügeni ala juhtfunktsiooniks riigikaitsemaa,
- valla kohalike teede ja tänavate nimekirjast (üldplaneeringu lisa 7) välja arvata Ohepalu-Tõdrakõrve maantee.

3.12 Planeeringu rakendamine ja avalikkuse teavitamine

Ala sulgemine nõudis, et avalikult kasutatavate veekogude nimekirjas olnud Nõmmoja Kalajärv, Pakase järv, osaliselt Pikkoja (lähtest kuni Kuusalu ja Loksa valla vahelise piirini) ja Valgejõgi (Rauakõrve oja suudmest Suru sillani) arvati sellest nimekirjast välja.

Tehnovõrgurajatised ehitatakse vastavalt kehtivatele õigusaktidele. Igasugune kunstlik veevoolu takistamine on keelatud, kui see tekitab kahju teistele maaomanikele või kuivendussüsteemile.

Puurkaevu rajamine tuleb kooskõlastada vallavalitsuses ja Harjumaa keskkonnateenistuses. Veevõtuks ordoviitsiumi-kambriumi veekihi või üle 5 m³ ööpäevas ordoviitsiumi põhjaveekihi, tuleb taotleda vee erikasutusluba. Selles näidatakse ka heitvee ärajuhtimise tingimused. Veevõtukohtade kindlustamiseks veekogude kallastel, Pala ojal asuva vana veski paisu ja veehoidla korrastamiseks ning soomustehnikaga veetakistuse ületamiskohtade kindlustamiseks Valgejõel ja Pala ojal ning endise tankodroomi basseini korrastamiseks tuleb samuti taotleda vee erikasutusluba.

Keskpõlügenile jäävate eramaade kasutamiseks tuleb esmajärjekorras jõuda omanikuga kokkuleppele maa müümise või rentimise osas. Samas võib kasutada ka sundvõõrandamist.

Keskpõlügeni kasutust hakkab reguleerima koostamisel olev kasutuseeskiri, milles määratletakse täpselt avalikkuse teavitamise kord. Kasutuseeskiri peab määratlema, et põlügeni kasutuselevõtul tuleb kohalikus ajalehes igaaastaselt avaldada harjutusväljade kasutamise graafik. Graafikut võib muuta etteteatamisega. Informeerimine on eriti oluline ala mittesõjalise kasutamise võimaldamiseks (kanuumatkad, marjade/seente korjamine, jaht, metsandus jm).

Kõikide kasutuskoormuste puhul tuleks konkreetse õppuse jaoks sulgeda ohutust tagades minimaalse ruumilise ja ajalise ulatusega territoorium.

Enne planeeritavate ehitustööde algust ja/või objektide kasutuselevõtmist tuleb taotleda Lennuametist lennundusaktidest tulenevad ja antud planeeringu kohased kooskõlastused. Lennuliiklusteeninduse AS-iga tuleb koordineerida laskekõrgused ja töötada välja ohualade aktiveerimisest teavitamise protseduurid.

Planeeringu ellurakendamine ei muuda maavara aktiivse varu kasutamist ega välista selle kasutamist.

Käesoleva planeeringu kehtestamisega muutub kehtetuks *Keskla kinnistu detailplaneering* Suru külas (vastavalt planeerimisseaduse § 24, lõige 6).

Planeeringu kehtestamise ja realiseerimisega kolmandatele osapooltele põhjustatud kahjud tuleb tekitaja poolt hüvitada koheselt ning õiglaselt. Polügoonil läbiviidav tegevus peab igakordselt vastama kehtivavetele õigusaktidele.

3.13 Nõuded projekteerimisele planeeringualal

Detailplaneering on peale kehtestamist aluseks planeeringualal edaspidi koostatavatele ehituslikele projektidele. Projekteerimisel tuleb arvestada Eesti Vabariigis kehtivate projekteerimismõistega. Kohalik omavalitsus võib anda välja kehtestatud detailplaneeringu nõudeid täpsustavaid projekteerimistingimusi. Projekte tohivad koostada firmad ja isikud vastavalt Eesti Vabariigi õigusaktidele.

Projekt esitada kooskõlastamiseks ja ehitusloa taotlemiseks Kuusalu vallavalitsusele.

4 Maakasutuse bilansi koondtabel

4.1 Olemasolevad maaüksused planeeringualal

Seisuga 11.11.2002 asub planeeritava alal Maaameti kodulehe ja Kuusalu Vallavalitsuse andmetel 173 maaüksust, mis on ära toodud alljärgnevas tabelis. Andmed maaomanike kohta on väljastanud Kuusalu Vallavalitsus.

Tabel 8

<i>nr.</i>	<i>aadress</i>	<i>kinnistu tunnus</i>	<i>üldpindala</i>	<i>sihtotstarve</i>	<i>omaniku nimi</i>
1.	Aegviidu metskond, maatükk nr 29	35206:002:0280	4387000	Maatulundusmaa	Riigimetsa Majandamise Keskus
2.	Aegviidu metskond, maatükk nr 32	35206:002:0300	167000	Maatulundusmaa	Riigimetsa Majandamise Keskus
3.	Aegviidu metskond, maatükk nr 36	35206:002:0310	834000	Maatulundusmaa	Riigimetsa Majandamise Keskus
4.	Aegviidu metskond, maatükk nr 37	35206:002:0320	21734000	Maatulundusmaa	Riigimetsa Majandamise Keskus
5.	Aegviidu metskond, maatükk nr 38	35206:002:0330	245000	Maatulundusmaa	Riigimetsa Majandamise Keskus
6.	Aegviidu metskond, maatükk nr 39	35206:002:0340	6000	Maatulundusmaa	Riigimetsa Majandamise Keskus
7.	Aegviidu metskond, maatükk nr 42	35206:002:0370	1168000	Maatulundusmaa	Riigimetsa Majandamise Keskus
8.	Aleaja	35206:002:0151	356000	Maatulundusmaa	Tõnu Reinvald
9.	Aleaja	35206:002:0152	49000	Maatulundusmaa	Tõnu Reinvald
10.	Algutaguse	35206:002:0730	454000	Maatulundusmaa	Ene Kiviperk
11.	Ellihanso	35206:002:0132	42000	Maatulundusmaa	Ülle Visnapuu
12.	Ellihanso	35206:002:0133	28000	Maatulundusmaa	Ülle Visnapuu
13.	Ellihanso I	35206:002:0142	44000	Maatulundusmaa	Üllar Piiskoppel
14.	Ellihanso I	35206:002:0143	34000	Maatulundusmaa	Üllar Piiskoppel
15.	Ernemetsa	35206:002:0521	71000	Maatulundusmaa	Jaanus Lehtmets Ariston Kinnisvara OÜ
16.	Ernemetsa	35206:002:0522	48000	Maatulundusmaa	Ariston Kinnisvara OÜ
17.	Haavasaare	35206:002:0036	38200	Maatulundusmaa	Endel Raude
18.	Jakobi	35206:002:0041	140200	Maatulundusmaa	Eva Maria Vijar
19.	Jakobi	35206:002:0042	50700	Maatulundusmaa	Eva Maria Vijar
20.	Jakobi	35206:002:0043	39900	Maatulundusmaa	Eva Maria Vijar
21.	Jõemetsa	35206:002:0008	24900	Maatulundusmaa	riigi omandisse
22.	Jõevalja	35206:002:0961	356000	Maatulundusmaa	Endel Dimse Laine Kadak
23.	Jõevalja	35206:002:0962	40000	Maatulundusmaa	Endel Dimse Laine Kadak
24.	Jõeääre	35206:002:0420	90300	Maatulundusmaa	Agnes Sepp Tõnu Reinvald
25.	Jõeäärese	35206:002:0430	20800	Maatulundusmaa	Tõnu Reinvald Kemba Puidutööstuse AS
26.	Jänese põllu I	35206:002:0711	89000	Maatulundusmaa	Kaitseministeerium

<i>nr.</i>	<i>aadress</i>	<i>kinnistu tunnus</i>	<i>üldpindala</i>	<i>sihtotstarve</i>	<i>omaniku nimi</i>
27.	Jänesepõllu I	35206:002:0712	32000	Maatulundusmaa	Kaitseministeerium
28.	Jänesepõllu II	35206:002:0780	114000	Maatulundusmaa	Kaitseministeerium
29.	Kaasiku	35206:002:0460	159000	Maatulundusmaa	Martin Raude Artiston Kinnisvara OÜ
30.	Kandliku	35206:002:0480	128000	Maatulundusmaa	Endel Raude
31.	Karjamatsi	35206:002:0021	47400	Maatulundusmaa	Eve Nurk Peeter Võrk
32.	Karu	35206:002:1161	133000	Maatulundusmaa	Kaitseministeerium
33.	Karu	35206:002:1162	38000	Maatulundusmaa	Marju Nigu Ainar Olem
34.	Karu	35206:002:1163	121000	Maatulundusmaa	Marju Nigu Ainar Olem
35.	Karu	35206:002:1164	16000	Maatulundusmaa	Marju Nigu Ainar Olem
36.	Kase	35206:002:0740	26000	Maatulundusmaa	Joosep Eit
37.	Kasemetsa	35206:002:0890	32000	Maatulundusmaa	Kaitseministeerium
38.	Keldripõllu I	35206:002:1050	11000	Maatulundusmaa	Endla Kesküla
39.	Keldripõllu II	35206:002:1090	570000	Maatulundusmaa	Endla Kesküla Küllli Hovi Küllli Root
40.	Keskla		376000	Maatulundusmaa	Helve Moberg
41.	Kimmelshofi	35206:002:0026	1013600	Maatulundusmaa	Sirje Rätsep
42.	Kingsepa	35206:002:0800	59000	Maatulundusmaa	Vaabo Piiskoppel
43.	Kongi	35206:002:0120	44000	Maatulundusmaa	Ivar Randmer Veli Randmer
44.	Kongi vesiveski	35206:002:0100	100000	Maatulundusmaa	Raul Randmer
45.	Konisti	35206:002:1040	80000	Maatulundusmaa	Aino Tootsi
46.	Kraavi	35206:002:0011	51400	Maatulundusmaa	Aino Kurg Enn Tupp
47.	Kukepalu-Ülejõe	35206:002:0931	201000	Maatulundusmaa	Villu Helmar
48.	Kukepalu-Ülejõe	35206:002:0932	197000	Maatulundusmaa	Villu-Helmar
49.	Kulla	35206:002:0590	40000	Maatulundusmaa	Kaitseministeerium
50.	Kulli	35206:002:0851	17000	Maatulundusmaa	Meelis Saaremets
51.	Kulli	35206:002:0852	46000	Maatulundusmaa	Meelis Saaremets
52.	Kulli	35206:002:0853	437000	Maatulundusmaa	Meelis Saaremets
53.	Kusto	35206:002:0019	78200	Maatulundusmaa	Kersti Kracht Mati Saarend
54.	Kuura	35206:002:0017	189500	Maatulundusmaa	Mati Kuura
55.	Kuura	35206:002:0018	64000	Maatulundusmaa	Mati Kuura
56.	Kuuse	35206:002:0001	144800	Maatulundusmaa	Imbi Seppas
57.	Kuuse	35206:002:0002	47200	Maatulundusmaa	Imbi Seppas
58.	Kuusiku-Hans	35206:002:0950	73000	Maatulundusmaa	Kaitseministeerium
59.	Kõrre	35206:002:0870	65000	Maatulundusmaa	Emilie Kruusimägi
60.	Laane	35206:002:0550	352000	Maatulundusmaa	Kaitseministeerium
61.	Laiapõllu	35206:002:0861	32000	Maatulundusmaa	Kaitseministeerium
62.	Laiapõllu	35206:002:0862	17000	Maatulundusmaa	Kaitseministeerium

<i>nr.</i>	<i>aadress</i>	<i>kinnistu tunnus</i>	<i>üldpindala</i>	<i>sihtotstarve</i>	<i>omaniku nimi</i>
63.	Laiapõllu	35206:002:0863	112000	Maatulundusmaa	Kaitseministeerium
64.	Laisaare	35206:002:0810	410000	Maatulundusmaa	Kaitseministeerium
65.	Leesi	35206:002:0022	20000	Maatulundusmaa	Uno Lees Silvi Alla
66.	Leesi	35206:002:0023	29300	Maatulundusmaa	Uno Lees Silvi Alla
67.	Leesi	35206:002:0024	29100	Maatulundusmaa	Uno Lees Silvi Alla
68.	Leesi	35206:002:0025	22500	Maatulundusmaa	Uno Lees Silvi Alla
69.	Lembitu	35206:002:0640	72000	Maatulundusmaa	Kaitseministeerium
70.	Leppoja	35206:002:0190	254300	Maatulundusmaa	Raivo Lehtmäe
71.	Liivaku	35206:002:0530	63000	Maatulundusmaa	Artiston Kinnisvara OÜ
72.	Liivaku	35206:002:0790	229000	Maatulundusmaa	Kaitseministeerium
73.	Liivaku	35206:002:1020	627000	Maatulundusmaa	Kaitseministeerium
74.	Lombi	35206:002:0032	51500	Maatulundusmaa	Martin Kiisküla
75.	Lombi	35206:002:0033	85600	Maatulundusmaa	Martin Kiisküla
76.	Lombi	35206:002:0034	37100	Maatulundusmaa	Martin Kiisküla
77.	Läste-Mulgi- Kustakse	35206:002:0005	68000	Maatulundusmaa	Kaitseministeerium
78.	Marga	35206:002:0009	127800	Maatulundusmaa	Imre Kaasik
79.	Matsu	35206:002:0240	355000	Maatulundusmaa	Elle Ardel
80.	Merimetsa	35206:002:0560	37000	Maatulundusmaa	Rita Veeleid
81.	Mikupõllu I	35206:002:0610	21000	Maatulundusmaa	Rein Talpsepp Lembit Talpsepp
82.	Mikupõllu II	35206:002:0620	415000	Maatulundusmaa	Tiit Talpsep Tõnu Talpsep Rein Talpsepp Endel Talpsepp Marja Reimkel Lembit Talpsepp Ellen Järve Rutt Talpsepp
83.	Mõekoja I	35206:002:0221	382000	Maatulundusmaa	Kaitseministeerium
84.	Mõekoja I	35206:002:0222	68000	Maatulundusmaa	OÜ Levaale
85.	Mõekoja II	35206:002:0230	56000	Maatulundusmaa	Kaitseministeerium
86.	Mädasilla	35206:002:1000	302500	Maatulundusmaa	Raivo Lehtmäe
87.	Mädasilla I	35206:002:0830	238000	Maatulundusmaa	Kaitseministeerium
88.	Mäetaguse	35206:002:1062	70000	Maatulundusmaa	AS Metsahektar
89.	Männiku	35206:002:1071	158000	Maatulundusmaa	Elmar-Toomas Pert Baimont Grupp OÜ
90.	Männiku	35206:002:1072	61000	Maatulundusmaa	Baimont Grupp OÜ
91.	Niinemuru	35206:002:1030	348000	Maatulundusmaa	Kaitseministeerium
92.	Nilgu	35206:002:0201	99000	Maatulundusmaa	Kaitseministeerium
93.	Nilgu	35206:002:0202	77000	Maatulundusmaa	Riho Paulus

<i>nr.</i>	<i>aadress</i>	<i>kinnistu tunnus</i>	<i>üldpindala</i>	<i>sihtotstarve</i>	<i>omaniku nimi</i>
94.	Nurme	35206:002:0210	115000	Maatulundusmaa	August-Elmar Proos Sirje Väravas Rein Proos Ants Väravas
95.	Nurme	35206:002:0771	67000	Maatulundusmaa	Joosep Eit Uve Valkenklau
96.	Nurme	35206:002:0772	63000	Maatulundusmaa	Uve Valkenklau
97.	Nõmme	35206:002:1150	429500	Maatulundusmaa	Elvi Reinald
98.	Oja	35206:002:0701	78000	Maatulundusmaa	Lea-Koidula Lindvest Helmi-Õiela Jahilo Jaanus Lehtmets Artiston Kinnisvara OÜ
99.	Oja	35206:002:0702	52000	Maatulundusmaa	Ariston Kinnisvara OÜ
100.	Papli	35206:002:0650	551000	Maatulundusmaa	Argo Põldsaar
101.	Parra	35206:002:0010	36300	Maatulundusmaa	Villem Truu
102.	Peetri	35206:002:0028	18800	Maatulundusmaa	Helmi Sukku Jaanus Puusepp
103.	Peetri	35206:002:0029	40300	Maatulundusmaa	Helmi Sukku Jaanus Puusepp
104.	Peetri	35206:002:0031	14100	Maatulundusmaa	Helmi Sukku Jaanus Puusepp
105.	Pibari	35206:002:1131	103000	Maatulundusmaa	Kaitseministeerium
106.	Pibari	35206:002:1132	52000	Maatulundusmaa	Imbi Lang
107.	Pihlakamäe	35206:002:0491	130000	Maatulundusmaa	Virve Liitvee
108.	Pihlakamäe	35206:002:0492	46000	Maatulundusmaa	Virve Liitvee
109.	Pikakäänu	35206:002:0750	218000	Maatulundusmaa	Kalev Elstruk
110.	Pikoja	35206:002:0160	253000	Maatulundusmaa	Kalev Pipenberg Kalle Pipenberg Olev Pipenberg
111.	Pikoja I	35206:002:0171	26000	Maatulundusmaa	Elvi Reinald
112.	Pikoja I	35206:002:0172	107000	Maatulundusmaa	Elvi Reinald
113.	Pilli I	35206:002:0921	112000	Maatulundusmaa	Kaitseministeerium
114.	Pilli I	35206:002:0922	64000	Maatulundusmaa	Arnold Osi
115.	Pilli II	35206:002:1142	153300	Maatulundusmaa	Kaitseministeerium
116.	Piparla	35206:002:1100	45000	Maatulundusmaa	Peep Aasa
117.	Põrnu	35206:002:0027	260100	Maatulundusmaa	Diana Strømnes
118.	Pällu I	35206:002:0980	153000	Maatulundusmaa	Mihkel Miilpalu
119.	Pällu II	35206:002:0990	153000	Maatulundusmaa	Saale Õun
120.	Pärtle-Tooma	35206:002:0450	40000	Maatulundusmaa	Raul Randmer
121.	Raja	35206:002:0037	194000	Maatulundusmaa	Peep Võrk Renne Joost
122.	Reinu	35206:002:0880	32000	Maatulundusmaa	Peep Noor Kaja Pukk Urmas Post
123.	Ristilaane	35206:002:0540	182000	Maatulundusmaa	Kaitseministeerium
124.	Ristimetsa	35206:002:0020	318000	Maatulundusmaa	Elvi Rüütel

<i>nr.</i>	<i>aadress</i>	<i>kinnistu tunnus</i>	<i>üldpindala</i>	<i>sihtotstarve</i>	<i>omaniku nimi</i>
125.	Ristu	35206:002:0570	136000	Maatulundusmaa	Maria Martin Madis Martin Mihkel Martin
126.	Rumma	35206:002:0112	107000	Maatulundusmaa	Ülle Visnapuu
127.	Rumma	35206:002:0113	48000	Maatulundusmaa	Ülle Visnapuu
128.	Saare I	35206:002:0670	85000	Maatulundusmaa	Johannes Martin Maria Martin Madis Martin Mihkel Martin
129.	Saare II	35206:002:0680	60000	Maatulundusmaa	Kalvi Alajärv
130.	Saare III	35206:002:0690	28000	Maatulundusmaa	Allan Alajärv
131.	Saksala	35206:002:0012	63600	Maatulundusmaa	Vello Karm
132.	Saksala	35206:002:0013	46800	Maatulundusmaa	Vello Karm
133.	Saksala	35206:002:0014	58000	Maatulundusmaa	Vello Karm
134.	Saksala	35206:002:0015	9200	Maatulundusmaa	Vello Karm
135.	Sammelselja	35206:002:0720	555000	Maatulundusmaa	Kaitseministeerium
136.	Seljandiku	35206:002:0051	375000	Maatulundusmaa	Kaitseministeerium
137.	Seljandiku	35206:002:0052	50000	Põllumajandusmaa, metsamajandusmaa	Erika-Elfriede Ebruk Heldi Ojasalu
138.	Sepa	35206:002:0060	438600	Maatulundusmaa	Kaitseministeerium
139.	Sepa	35206:002:1011	319000	Maatulundusmaa	Kaitseministeerium
140.	Sepa	35206:002:1012	138000	Maatulundusmaa	Kaitseministeerium
141.	Sepa	35206:002:1013	38000	Maatulundusmaa	Kaitseministeerium
142.	Silla	35206:002:0471	152000	Maatulundusmaa	Helve-Elene Pai Aadi Mäe Laide-Lisette Malva Helje-Aide Aleman Arvo Altsoo
143.	Silla	35206:002:0472	33000	Maatulundusmaa	Helve-Elene Pai Aadi Mäe Laide-Lisette Malva Helje-Aide Aleman Arvo Altsoo
144.	Silla	35206:002:0473	21000	Maatulundusmaa	Helve-Elene Pai Aadi Mäe Laide-Lisette Malva Helje-Aide Aleman Arvo Altsoo
145.	Soopõllu	35206:002:0600	32000	Maatulundusmaa	Allan Alajärv Kalvi Alajärv
146.	Taga-Inno	35206:002:0035	101200	Maatulundusmaa	Harry Pärnaste
147.	Tammemetsa	35206:002:0070	235000	Maatulundusmaa	Karupoeg OÜ
148.	Toompea	35206:002:0910	212000	Maatulundusmaa	Kaitseministeerium
149.	Treiali	35206:002:0250	451375	Maatulundusmaa	Elvi Reinvald W.W Kinnisvara OÜ
150.	Treiali I	35206:002:0260	138367	Maatulundusmaa	Olev Pipenberg
151.	Tuleviku	35206:002:0760	106000	Maatulundusmaa	Joosep Eit
152.	Tõnujaani	35206:002:0942	109000	Maatulundusmaa	Valter Stock
153.	Tõnujaani	35206:002:0943	22000	Maatulundusmaa	Valter Stock

<i>nr.</i>	<i>aadress</i>	<i>kinnistu tunnus</i>	<i>üldpindala</i>	<i>sihtotstarve</i>	<i>omaniku nimi</i>
154.	Tõnusaare	35206:002:1080	505000	Maatulundusmaa	Kaitseministeerium
155.	Tõreska	35206:002:0971	326000	Maatulundusmaa	Kaitseministeerium
156.	Tõreska	35206:002:0972	128000	Maatulundusmaa	Aivar Jürimets
157.	Udrikusilla	35206:002:1110	300000	Maatulundusmaa	Kalle Jürgenson Küllike Kõvamees Kristiina Jürgenson
158.	Uudismaakoht	35206:002:0080	22000	Maatulundusmaa	Mart Rohتما Venda Tomson
159.	Uueni	35206:002:0016	46900	Maatulundusmaa	Raul Randmer
160.	Uus-Tammemetsa	35206:002:0030	240 000	Maatulundusmaa	Kaitseministeerium
161.	Uustalu	35206:002:0038	22600	Maatulundusmaa	Heino Kiisk
162.	Uustalu	35206:002:0039	12500	Maatulundusmaa	Heino Kiisk
163.	Vahtriku	35206:002:0511	50000	Maatulundusmaa	Hille Allemann
164.	Vahtriku	35206:002:0512	53000	Maatulundusmaa	Hille Allemann
165.	Vahtriku	35206:002:0513	98000	Maatulundusmaa	Hille Allemann
166.	Valgamaa	35206:002:0580	106000	Maatulundusmaa	Heino Laanemets Keijo Vunk
167.	Vanapere	35206:002:0180	12000	Maatulundusmaa	Õie Rimpaum
168.	Vesiveski	35206:002:0841	16000	Maatulundusmaa	Piret Loide-Reisner
169.	Vesiveski	35206:002:0842	226000	Maatulundusmaa	Lilli Oras
170.	Vesiveski	35206:002:0843	23000	Maatulundusmaa	Lilli Oras
171.	Äärepere	35206:002:0661	73000	Maatulundusmaa	Jaanus Lehtmets Ariston Kinnisvara OÜ
172.	Äärepere	35206:002:0662	40000	Maatulundusmaa	Ariston Kinnisvara OÜ
173.	Ületee	35206:002:0500	178000	Maatulundusmaa	Andres Puhasmets Viktor Veltmander

4.2 Planeeritavad maaüksused planeeringualal

Käesoleva planeeringuga kavandatakse kahe uue maaüksuse (Keskpolügoon ja alajaam) loomine ja 21 maaüksuse säilitamine olemasolevates piirides. Planeeritavad maaüksused on ära toodud alljärgnevas tabelis.

Tabel 9

pos nr	kinnistu nimi	kinnistu tunnus	pindala, m ²	sihtotstarve
1.	Kesk-polügoon	-	116 772 449	75% R 25% M
2.	Ellihanso I	35206:002:0143	33 623	75% R 25% M
3.	Keskla	35206:002:0630	379 676	75% R 20% M 5% Ä
4.	Silla	35206:002:0471	154 574	75% R 25% M
5.	Silla	35206:002:0473	21 639	75% R 25% M
6.	Jõeääre	35206:002:0420	90 159	75% R 25% Ä
7.	Karjamatsi	35206:002:0021	47 359	75% R 25% M
8.	Pikoja	35206:002:0160	257 104	75% R 25% M
9.	Kukepalu-Ülejõe	35206:002:0931	201 159	75% R 25% M
10.	Kukepalu-Ülejõe	35206:002:0932	199 679	75% R 25% M
11.	Kuuse	35206:002:0001	144 844	75% R 25% M
12.	Pikakäänu	-	100 686	75% R 25% M
13.	Pärtle-Tooma	35206:002:0450	38 969	75% R 25% M
14.	Ristimetsa	35206:002:0015	313 735	75% R 25% M
15.	Ristu	35206:002:0570	138 178	75% R 25% M
16.	Vahtriku	35206:002:0511	51 382	75% R 25% M
17.	Vahtriku	35206:002:0512	97 174	75% R 25% M
18.	Vahtriku	35206:002:0513	47 906	75% R 25% M
19.	Soopõllu	35206:002:0600	31 886	75% R 25% M
20.	Uueni	35206:002:0016	48 192	75% R 25% M
21.	Vesiveski	35206:002:0841	14 400	75% R 25% M
22.	Vesiveski	35206:002:0843	23 602	75% R 25% M
23.	alajaam	-	77	100% Th
24.	Pikoja I	35206:002:0171	103 104	75% R 25% M
25.	Pikoja I	35206:002:0172	28 223	75% R 25% M
26.	Jõevälja	35206:002:0961	356 352	75% R 25% M
27.	Jõevälja	35206:002:0962	41 178	75% R 25% M
28.	Jõeäärse	35206:002:0430	21 408	75% R 25% M
29.	Pihlakamäe	35206:002:0491	128 318	75% R 25% M
	kokku		118 590 528	

Ä - ärimaa 002 (vastavalt Vabariigi Valitsuse määrusele nr 36 *Katastriüksuse sihtotstarvete liigid ja nende määramise alused*)

Th - tootmishoonetema 0030

R - riigikaitsemaa 009

M - maatulundusmaa 011

B J O O N I S E D

- 1 Situatsiooni skeem M 1:200 000**
- 2 Olemasolev olukord M 1:20 000**
- 3 Põhijoonis M 1:20 000**
- 4 Planeeritud maakasutus ja kitsendused M 1:20 000**
- 5 Teeninduskeskuse plaan M 1:1000**
- 6 Suurtükkide tulepositsioonide plaan M 1:80 000**

C K O O S T Ö Ö P L A N E E R I N G U K O O S T A M I S E L J A K O O S K Ö L A S T U S E D

1 Kooskõlastuste kokkuvõte

<i>nr</i>	<i>kooskõlastaja, asutus</i>	<i>kooskõlastaja, nimi ja amet</i>	<i>kooskõlasta- mise kuupäev</i>	<i>märkused</i>
1.	Harju Maavalitsus	Orm Valtson maavanem	19.06.2003	<ol style="list-style-type: none">1. Lisada kausta väljavõtted ajalehest planeeringu algatamise kohta.2. Lisada maaomanike algatamisest teavitamise nimekiri.3. Fikseerida maa- ja veealade piiranguvõõndid.4. Avalike veekogude nimekirja vaja muuta.5. Lahendada maavarade küsimus koostöös Tehnilise Järelevalve Inspeksiooniga.6. Välja selgitada ala puhkeotstarbelise kasutamise võimalused ja tingimused.7. Joonistel fikseerida hoonestusala ja krundi ehitusõigus.8. Fikseerida planeeritavate teede lõiked, et selguks teede konstruktsioonid.9. Fikseerida teeninduskeskuse parkimislahendus.10. Näha ette metsa- ja rabatulekahjude ennetamise ja likvideerimise meetmed. Soovitame kaalude päästedeppoo rajamist.11. Käsitleda eraldi peatükis jäätmete käitlemist (fikseerida jäätmete kogumise ja sorteerimise kohad jms).

<i>nr</i>	<i>kooskõlastaja, asutus</i>	<i>kooskõlastaja, nimi ja amet</i>	<i>kooskõlastamise kuupäev</i>	<i>märkused</i>
				12. Hankida lähteülesandes nõutud kooskõlastused. 13. Soovitan seada planeeritava alal ajutine ehituskeeld. Soovitan kaaluda erakinnistute mitteplaneerimist.
2.	Keskkonna- ministeerium	Villu Reiljan minister	03.07.2003	1. Väljaspool laske- sihtmärgi- ja harjutusalasid asuva metsamaa sihtotstarve tuleks säilitada maatulundusmaana. 2. Lisada tingimus, et metsaseadust mittekohaldatavatel aladel kooskõlastatakse raied, raadamine ning puid oluliselt kahjustav tegevus igakordselt asukohajärgse metskonnaga tagamaks planeeringu täitmise lähtuvalt KMH tulemustest. 3. Loodavate Natura 2000 aladel toimuv tegevus tuleb kooskõlastada eelkõige Harjumaa Keskkonnateenistusega.
3.	Harjumaa Keskkonna- teenistus	Jaan Pikka juhataja	20.06.2003	1. Keskkonnamõju hindamise (KMH) aruanne on planeeringu lahutamatu osa. 2. Planeering kooskõlastatakse pärast KMH aruande heakskiitmist. 3. Planeeringus on ära märkimata seadusjärgsed piirangud. 4. Loodavate Natura 2000 aladel toimuv tegevus tuleb kooskõlastada eelkõige Harjumaa Keskkonnateenistusega. 5. Metsade majandamine peaks toimuma metsamajanduskava alusel. 6. Puhveraladel olevate metsade õige kasutamise põhifunktsioon on maatulundusmaa. Maa hooldamise küsimustes tuleb lähtuda 1998. a keskkonna- ja kaitseministri vahelisest kokkuleppest (metsamaad jäävad keskkonnaministeeriumi haldusalasse). 7. Põhijoonisel toodud suurtükkide tulepositsioonid väljaspool planeeringuala on eksitav teave. 8. KMH aruandes – Pikkoja kalda ulatus peab olema 200 m. 9. Seadusega läheb vastuollu

<i>nr</i>	<i>kooskõlastaja, asutus</i>	<i>kooskõlastaja, nimi ja amet</i>	<i>kooskõlastamise kuupäev</i>	<i>märkused</i>
				Kalajärve laskeväli, mis asub metsise mängualal. 10. Loobuda teest Kulli soo läänemassiivini, sest muudab oluliselt raba veerežiimi. 11. Raske soomustehnika harjutusala rajamine on küsitav, sest Pikkoja äärsed metsad on kaitsemetsad ja ala kuivendamine väga probleemne.
4.	Riigimetsa majandamise keskus	Aigar Kallas peadirektor	16.06.2003	1. Riigikaitsemaana planeerida üksnes need objektid, kus nähakse ette metsamajandamisest erinev maakasutus. 2. Seal, kus kohaldatakse metsaseadust, toimub metsa majandamine vastavalt metsamajanduskavale metsaseaduse §12-14 ja 16-19 nimetatud raieviiside ulatuses.
5.	RMK Loobu metskond	Eerik Väärtnõu metsaülem	07.07.2003	Loobu metskond ei näe RMK struktuuriüksusena vajadust ega oma selleks ka volitusi, et planeeringut kooskõlastada erinevalt RMK-st.
6.	RMK Aegviidu metskond	Tiit Ruus metsaülem	04.09.2003	Lähtume RMK peadirektori kirjas Teile (16.06.2003. a nr 1-7/1029) esitatud tingimustest.
7.	Tervisekaitsetalitus	Ella Petermann vaneminspektor	06.06.2003	1. Puudub situatsiooniskeem, kuhu on kantud lähedalasuvad elamualad ja polügoonile viivad teed, mida kasutatakse sõjatehnika transpordiks. 2. Puuduvad andmed prognoositava mürataseme kohta elamualal. 3. Detailplaneeringule kandmata puurkaevu, puhastusseadmete ja kõrgepingeliini kaitsevöönd. 4. Projektmaterjalidest ei selgu, kuhu juhatakse puhastatud reovesi.
			25.07.2003	Andmed mürataseme kohta elamualadel ei ole piisavad, sest ei võimalda hinnata müra normitasemetega öösel ja päeval. Täiendavalt esitada prognoositavad müratasemed tsoneeritult ja igale üksikule lähedal asuvale elamule päevasel ja öisel ajal.
			05.09.2003	Märkusteta.

<i>nr</i>	<i>kooskõlastaja, asutus</i>	<i>kooskõlastaja, nimi ja amet</i>	<i>kooskõlastamise kuupäev</i>	<i>märkused</i>
8.	Päästeamet	Ain Karafin peadirektori asetäitja peadirektori ülesannetes	15.07.2003	<ol style="list-style-type: none"> Ehitatavatele hoonetele planeerida tule tõrjevahenditega ligipääsuks vastav juurdesõidutee, mis võimaldaks tulekustutus- ja päästemeeskonnal vajadusel siseneda hoonetesse ja kasutada kustutusvett. Hoonestatavale alale planeerida tulekahju kustutamiseks vajalik veevarustussüsteem, kus ära näidata kustutusvee allikas, veevaru ja kasutamise võimalus.
9.	Harjumaa päästeteenistus	Kajar Laus järelevalve- büroo juhataja	30.07.2003	<ol style="list-style-type: none"> Planeeringus tule tõrje veevõtukohtadena näidatud veekogude juurde tuleb rajada tule tõrjetechnikale juurdepääsud nii, et oleks võimalik ohutult ja operatiivselt vett kätte saada. Määrata tule tõrje veevõtukohtadele suunavate märkide asukohad.
10.	Lahemaa rahvusparki administratsioon	Arne Kaasik direktor	26.06.2003	Välja selgitada ja jälgida mõjusid (müra) Ohepalu looduskaitsealal elavatele I ja II kategooria kaitsealustele linnuliikidele ning vastav nõue lisada seirekavadesse.
11.	Lennuamet	Koit Kaskel lennuliiklusteeninduse ja lennuväljade osakonna juhataja kt peadirektori ülesannetes	06.06.2003	<ol style="list-style-type: none"> Enne planeeritavate ehitustööde algust ja/või objektide kasutuselevõtmist taotleda Lennuametist lennundusaktidest tulenevad ja antud planeeringu kohased kooskõlastused. Koordineerida Lennuliiklusteeninduse AS-iga laskekõrgused ja töötada välja ohualade aktiveerimisest teavitamise protseduurid.
12.	Tehnilise Järelevalve Inspeksioon	Henn Lillepuu peadirektori asetäitja	21.07.2003	Kehtestada tingimusel, et planeeringu ellurakendamine ei muuda maavara aktiivse varu kasutamist ega välista seda.
13.	Muinsuskaitseamet	Silja Konsa Põhja-Eesti teenistuse juhataja	18.06.2003	Muinsuskaitsealase eritingimusi või kitsendusi ei ole.
14.	Harju Maa- parandusbüroo	Tõnis Lepp juhataja asetäitja	26.06.2003	Igasugune kunstlik veevoolu takistamine on keelatud, kui see tekitab kahju teistele maaomanikele või kuivendussüsteemile.
15.	Eesti Energia ASi Jaotusvõrk	Ivar Landberg meister	02.06.2003	Kinnisasja omanikul sõlmida Eesti Energia ASiga servituudi leping.

<i>nr</i>	<i>kooskõlastaja, asutus</i>	<i>kooskõlastaja, nimi ja amet</i>	<i>kooskõlastamise kuupäev</i>	<i>märkused</i>
16.	Kadrina Vallavalitsus	Ain Suurkaev vallavanem	27.05.2003	<ol style="list-style-type: none"> 1. Planeerimisseadus ei näe ette kehtestatud üldplaneeringu alusel koostatud detailplaneeringule kooskõlastamise vajadust planeeritava maaala naabrusesse jääva kohaliku omavalitsusega. 2. Võimalusel nihutada põhjapoolset sihtmärgiala ja Kalajärve laskeala kaugemale elamutest. 3. Rajatavad tuletõrje veevõtukohad oleksid kasutatavad ka ümberkaudsete külade tarbeks. 4. Katta tolmuvaba kattega Kadrina valla munitsipaalomandis olev tee nr 2730036 Loobu-Läsna. 5. Anda riigi omandisse Kadrina valla munitsipaalomandis olevad teed nr 2730035 Metsameeste-Oodu-Läsna osaliselt (Tallinn-Narva mnt ja Läsna vaheline lõik pikkusega 1240 m) ja nr 2730044 Läsna-Karjääri täies ulatuses.
17.	Loksa Vallavalitsus	Madis Praks vallavanem	03.06.2003	Märkusteta.
18.	Anija Vallavalitsus	Olav Eensalu vallavanem	19.06.2003	Kooskõlastatud, välja arvatud suurtükkide tulepositsioonid väljaspool polügooni.
19.	Lehtse Vallavolikogu	Toomas Kaukvere vallavolikogu esimees	26.06.2003	Märkusteta.
20.	Tapa Linnavalitsus	Kuno Rooba linnapea	29.06.2003	Märkusteta.
21.	Elion Ettevõtted AS	Heiti Pihol Virumaa kaabliosakonna juhataja	19.08.2003	Sidevarustus lahendada eraldi projektiga.
22.	Kaitseministeerium	Indrek Kannik Kantsler	31.10.2003	Märkusteta.
23.	Riigi Maaamet	Vastus puudub. Vastavalt planeerimisseaduse § 17 lõikele 5 arvestatakse, et kuna Riigi Maaamet ei ole kooskõlastustaotlusele (esitatud 20.06.2003) vastanud rohkem kui ühe kuu jooksul, arvestatakse, et Riigi Maaametil ei ole planeeringu kohta ettepanekuid ega vastuväiteid.		

2 Kooskõlastused

Planeeringule hangitud kooskõlastused:

1. Harju Maavalitsus
2. Keskkonnaministeerium
3. Harjumaa Keskkonnateenistus
4. Riigimetsa majandamise keskus
5. RMK Loobu metskond
6. RMK Aegviidu metskond
7. Tervisekaitsetalitus
8. Päästeamet
9. Harjumaa päästeteenistus
10. Lahemaa rahvusparki administratsioon
11. Lennuamet
12. Tehnilise Järelevalve Inspektsioon
13. Muinsuskaitseamet
14. Harju Maaparandusbüroo
15. Eesti Energia ASi Jaotusvõrk
16. Kadrina Vallavalitsus
17. Loksa Vallavalitsus
18. Anija Vallavalitsus
19. Lehtse Vallavolikogu
20. Tapa Linnavalitsus
21. Elion Ettevõtted AS
22. Kaitseministeerium